

Sbírka zákonů

Československé socialistické republiky

Částka 57

Vydána dne 4. října 1960

Cena Kčs 1,20

OBSAH:

141. Vyhláška ministerstva vnitra, kterou se vydávají pravidla silničního provozu

141

VYHLÁŠKA

ministerstva vnitra

ze dne 3. září 1960,

kterou se vydávají pravidla silničního provozu

Ministerstvo vnitra stanoví v dohodě se zúčastněnými ústředními úřady podle § 18 odst. 1 písm. a) vládního nařízení č. 54/1953 Sb., o provozu na silnicích, ve znění zákonného opatření předsednictva Národního shromáždění č. 13/1956 Sb.:

a dopravních zařízení (včetně světelných znamení) a pokynů dopravních orgánů.

§ 2

Obecné užívání silnice

[¹] V mezích předpisů o silničním provozu smí každý užívat míst sloužících tomuto provozu obvyklým způsobem k účelům, pro které jsou určeny. Účastník silničního provozu se musí přizpůsobit zejména stavu a povaze silnice.

[²] Osoba, která pro svůj věk nebo pro tělesnou anebo duševní vadu by mohla ohrozit bezpečnost nebo plynulost silničního provozu anebo bezpečnost vlastní, smí užívat silnice, jen je-li vhodně postaráno o to, aby k ohrožení nedošlo, např. je-li taková osoba doprovázena průvodcem nebo užívá-li nevidomá osoba bílé hole podle povolení Svazu čs. invalidů.

Oddíl 2

O jízdě vozidly

§ 3

Kdo smí řídit vozidlo

[¹] V silničním provozu smí vozidlo (soupravu vozidel) řídit pouze osoba tělesně a duševně schopná a odborně způsobilá k řízení vozidla, která je obeznámena s předpisy o silničním provozu (dále

Část I

UŽÍVÁNÍ SILNICE

Oddíl 1

Všeobecná ustanovení

§ 1

Základní ustanovení

[¹] Silniční provoz vyžaduje bezpodmínečnou a dobrovolnou kázeň všech jeho účastníků. Každý musí dbát toho, aby neohrožoval bezpečnost a plynulost silničního provozu, zejména život a zdraví osob a majetek a nepoškozoval silnici.

[²] Silničním provozem se rozumí provoz na silnicích a na ostatních místech sloužících veřejnému provozu nebo jen některému druhu veřejného provozu (např. polní a lesní cesty, zvláštní drážní tělesa tramvají nebo trolejbusů, autobusová nádraží, nádražní prostory a tovarní dvory přístupné vozidlům apod.).

[³] Každý je povinen v silničním provozu dodržovat pravidla silničního provozu stanovená v této vyhlášce a uposlechnout dopravních značek

jen „Řidič“) a má u sebe doklady předepsané pro řízení a provoz vozidla.

(²) Nemůže-li vozidlo (soupravu vozidel) bezpečně ovládat jeden řidič, je nutno přibrat potřebný počet dalších řidičů nebo osob (např. při dopravě dlouhého nákladu, při užití přívěsu bez průběžné brzdy apod.).

(³) Řidič smí předat řízení vozidla pouze osobě, která splňuje podmínky uvedené v odstavci 1.

(⁴) Řidič je povinen předat řízení vozidla osobě určené dopravním orgánem, bylo-li mu další řízení vozidla tímto orgánem zakázáno.

§ 4

Základní povinnosti řidiče

(¹) Řidič nesmí k jízdě užít vozidla, které by mohlo ohrozit bezpečnost nebo plynulost silničního provozu. Řidič je odpovědný za řádný stav vozidla. Před jízdou musí proto pečlivě prohlédnout vozidlo, vybavení a výstroj vozidla i způsob uložení nákladu, zda odpovídají předpisům.

(²) Řidiči je zakázáno požívání alkoholických nápojů*) před jízdou a během jízdy. Řidič nesmí řídit vozidlo, je-li jeho schopnost k řízení snížena, a to zejména po požití alkoholického nápoje, únavou, nevolností, úrazem, nemocí apod. V případě důvodného podezření z požití alkoholického nápoje je řidič povinen na výzvu dopravního orgánu podrobit se zkoušce za účelem zjištění požití alkoholu.

(³) Za jízdy musí řidič zaujmout takové místo, aby mohl vozidlo bezpečně ovládat, měl náležitý rozhled, nepřekážel ostatním účastníkům silničního provozu a nebyl sám ohrožen. Zejména musí dbát toho, aby vozidlo stále ovládal a musí včas učinit všechna opatření, aby neohrožoval bezpečnost a plynulost silničního provozu.

(⁴) Zjistí-li řidič na vozidle nebo nákladu závadu, která může ohrozit bezpečnost další jízdy nebo vést k znečištění nebo poškození silnice, smí v jízdě pokračovat, nemůže-li závadu odstranit na místě, přiměřenou rychlostí jen do toho místa, kde lze závadu odstranit. Neprodleně však musí učinit taková opatření, aby nebyla ohrožena bezpečnost a plynulost silničního provozu.

(⁵) Řidič musí dbát toho, aby silniční provoz byl nejen bezpečný, nýbrž i plynulý. Zejména nesmí

překážet v jízdě rychleji jedoucím vozidlům a musí proto také sledovat provoz za vozidlem.

(⁶) V uzavřené obci musí řidič jet co nejtíšeji a tak, aby chodci nebyli znečišťováni rozstříkovanými kalužemi nebo blátem.

(⁷) Řidič motocyklu nesmí za jízdy kouřit; za jízdy musí užívat ochranného štítu, brýlí nebo podobných pomůcek. Ode dne, který určí ministr vnitra, je řidič motocyklu povinen užívat za jízdy ochranné přilby. Nesmí však být užíváno přilby bílé barvy, která je vyhrazena pro orgány Veřejné bezpečnosti, a přilby barvy khaki, která je vyhrazena pro ozbrojené síly.

§ 5

Povinnosti držitele vozidla

(¹) Držitel vozidla je povinen udržovat vozidlo v řádném stavu a nesmí přikázat ani dovolit, aby vozidlo bylo užito k jízdě, neodpovídá-li vozidlo nebo vybavení a výstroj vozidla anebo způsob uložení nákladu platným předpisům.

(²) Držitel motorového vozidla je povinen na vyzvání dopravního inspektorátu dostavit se s vozidlem k technické prohlídce.

(³) Držitel nesmí svěřit řízení vozidla osobě, která nesplňuje podmínky uvedené v § 3 odst. 1. Odpovídá také za to, že vozidlo (souprava vozidel) má potřebný počet řidičů nebo osob předepsaný podle § 3 odst. 2.

(⁴) Za splnění povinností uvedených v odstavcích 1 až 3 odpovídá u organizací osoba odpovědná za provoz vozidla.

§ 6

Zvláštní povinnosti při provozu

(¹) Řidič a držitel vozidla jsou povinni za náhradu poskytnout vozidlo po nezbytnou dobu orgánům Veřejné bezpečnosti, vyžaduje-li to obecný zájem, zejména pro stíhání osoby podezřelé z trestné činnosti, k dopravě zraněné osoby nebo k jízdě na místo dopravní nehody, požáru nebo jiné živelní pohromy.

(²) K účelům uvedeným v odstavci 1 nesmějí být vyžadována vozidla označená značkou CD nebo cizozemskou poznávací značkou, vozidla ozbrojených sborů, plní-li zvláštní úkoly a vozidla určená k dopravě potravin a k plnění zvláštních naléhavých úkolů.

*) Alkoholickými nápoji jsou lihoviny, víno a pivo a všechny ostatní nápoje obsahující více než 0,75 objemových procent alkoholu.

(²) Nebrání-li tomu vážné důvody, řídí vyžádané vozidlo řidič, který je k účelům uvedeným v odstavci 1 poskytl.

(⁴) Řidič vyžádaného vozidla má nárok na náhradu ušlého výdělku. Pro stanovení výše náhrady za poskytnutí vozidla se užije obdobně předpisů o náhradách za užívání vlastních motorových vozidel při pracovních cestách.

(⁵) Náhradu nákladů spojených s dopravou zraněné osoby hradí ten, v jehož zájmu bylo vozidlo užito.

§ 7

Směr a způsob jízdy

(¹) Na silnici se jezdí vpravo. Řidiči všech vozidel musí jet při pravém okraji vozovky; toto ustanovení se nevztahuje na řidiče, hodlá-li odbočit vlevo (§ 11 odst. 3) nebo vyjet ze silnice vlevo (§ 16 odst. 2).

(²) V levé polovině vozovky smí řidič jet pouze, je-li to nutné k předjíždění nebo brání-li jízdě v pravé polovině vozovky překážka nebo zvláštní okolnosti, zejména náledí, propadliny, výmrazky apod.

(³) Na silnici s vozovkou o dvou nebo více dopravních pruzích oddělených pásy nebo čarami je každý z těchto dopravních pruhů v určeném směru jednosměrný. Není-li u vozovky o třech nebo více dopravních pruzích stanoven směr provozu vnitřního dopravního pruhu, slouží tento dopravní pruh k předjíždění.

(⁴) Účastník silničního provozu nesmí rozjíždět nebo jinak porušovat hromádky udržovacích hmot, seškrabaného bláta a smeteného písku nebo prachu na krajnici. Motorová vozidla a povozy smějí vjet na krajnici jen při vyhýbání, předjíždění, zastavování nebo stání; při tom musí řidič dbát zvýšené opatrnosti.

(⁵) Náměstí se objíždí vpravo. Toto ustanovení neplatí, projíždí-li vozidlo náměstím po průběžné vozovce.

(⁶) Řidič je povinen zachovávat při jízdě bezpečnou vzdálenost od vozidla jedoucího před ním, zejména s ohledem na rychlost jízdy, stav silnice a stav vozidla.

(⁷) Řidič motorového vozidla o celkové váze větší než 12 tun musí zachovat na mostě, na němž je provoz takového vozidla omezen dopravní značkou „Zákaz vjezdu vozidel, jejichž celková váha přesahuje vyznačenou mez“ (č. 35a), vzdálenost nejméně 10 m od vozidla jedoucího před ním.

(⁸) Je-li řidič povinen podle dalších ustanovení dát přednost v jízdě druhému vozidlu, musí tak učinit vždy takovým způsobem a na takovou vzdálenost, aby je neohrozil nebo neomezil v jízdě.

(⁹) Řidič motorového vozidla je povinen jet s takovým zařazeným rychlostním stupněm, jaký okolnosti, zejména stav nebo povaha silnice, vyžadují.

(¹⁰) Vozidlo opatřené pneumatikami smí užívat sněhových řetězů, jen je-li silnice pokryta dostatečně silnou sněhovou nebo ledovou vrstvou a je-li jízda s nimi bezpečnější; sněhové řetězy musí být však napjaty tak, aby netloukly do silnice nebo do vozidla.

§ 8

Jízda podél nástupních ostrůvků

(¹) Motorové vozidlo smí jet podél nástupního ostrůvku vpravo nebo vlevo; vlevo smí jet pouze tehdy, neohrozí-li nebo neomezí-li v jízdě jiná vozidla.

(²) Nemotorové vozidlo jezdí podél nástupního ostrůvku vpravo. Výjimečně smí jet vlevo, je-li to bezpečnější s ohledem na rozměry vozidla nebo nákladu anebo je-li v prostoru mezi nástupním ostrůvkem a okrajem vozovky překážka.

(³) Místo, kde musí všechna vozidla jezdit podél nástupního ostrůvku výlučně vpravo, je označeno dopravní značkou „Přikázaný směr jízdy“ (č. 46c).

§ 9

Vyhýbání

(¹) Protijedoucímu vozidlu se vyhýbá vpravo; každý se musí vyhnout včas a v dostatečné míře.

(²) Nemohou-li se protijedoucí vozidla na zúženém místě nebo v místě, kde je překážka, bezpečně vyhnout, je povinen dát přednost v jízdě protijedoucímu vozidlu řidič, na jehož straně jízdy je překážka. Překážkou je i stojící vozidlo. Dopravními značkami „Dej přednost v jízdě protijedoucímu vozidlu!“ (č. 44) a „Přednost v jízdě před protijedoucími vozidly“ (č. 61) může být stanovena odchylná úprava. Není-li možné se bezpečně vyhnout, musí se vrátit řidič, pro něhož je to snazší nebo méně nebezpečné.

(³) Není-li možné pro nedostatečný prostor mezi tramvají a okrajem silnice vyhnout se tramvaji vpravo, vyhýbá se vlevo.

§ 10

Předjíždění

[¹] Jedoucí vozidlo se předjíždí vlevo. Řidič smí předjíždět pouze tehdy, má-li náležitý rozhled, neohrozí-li ostatní účastníky silničního provozu, neomezí-li v jízdě protijedoucí vozidla a není-li sám již předjížděn jiným vozidlem.

[²] Řidič předjíždějícího vozidla je povinen včas a zřetelně dát znamení pro změnu směru jízdy. Toto znamení musí řidič ponechat po celou dobu předjíždění; toto ustanovení neplatí pro vozidlo, které není vybaveno ukazatelem pro změnu směru jízdy. Předjížděné vozidlo může řidič upozornit výstražným znamením zvukovým nebo světelným, nezpůsobí-li tím oslnění. Po předjetí se smí řidič vrátit na pravou stranu vozovky teprve tehdy, když nemůže již ohrozit vozidlo, které předjel.

[³] Řidič předjížděného vozidla musí uhnout co nejdříve k pravému okraji silnice, nesmí zvyšovat rychlost jízdy a nesmí ani jinak bránit předjíždění.

[⁴] Vozidlo odbočující vlevo (§ 11 odst. 3) nebo vyjíždějící ze silnice vlevo (§ 16 odst. 2) je dovoleno předjíždět vpravo pouze tehdy, není-li již pochybností o směru jeho jízdy.

[⁵] Jedoucí tramvaj se předjíždí vpravo; vlevo se smí předjet pouze tehdy, není-li mezi tramvajemi a okrajem silnice pro průjezd dostatek místa. Vozidlo, které pro své rozměry nemůže předjet vpravo ani vlevo, musí jet za tramvajemi v takové vzdálenosti, aby nebránilo v předjíždění jiným vozidlům.

[⁶] Předjíždění je zakázáno:

a) na nepřehledných nebo jinak nebezpečných místech, zejména

- v nepřehledné zatáčce,
- před vrcholem stoupání silnice,
- na železničním přejezdu,
- v tunelu

a v těsné blízkosti před těmito místy,

b) na křižovatce a v těsné blízkosti před ní, nejde-li o předjíždění vozidla uvedeného v odstavci 4. nebo o předjíždění jedoucí tramvaje vpravo (odst. 5),

c) má-li být předjeto vozidlo, které samo předjíždí jiné vozidlo (dvojitě předjíždění);

dopravní pruh vyhrazený jen pro určitý druh provozu se však pro předjíždění považuje za samostatnou vozovku,

d) dává-li řidič vozidla jedoucího vpředu znamení o změně směru jízdy vlevo a není-li možné předjetí vpravo podle odstavce 4.

[⁷] Kde je předjíždění zakázáno dopravní značkou „Zákaz vzájemného předjíždění motorových vozidel“ (č. 23), nesmí se navzájem předjíždět motorová vozidla o třech a více kolech. Kde je nákladním automobilům zakázáno předjíždění dopravní značkou „Zákaz předjíždění pro nákladní automobily“ (č. 25), nesmí nákladní automobily předjíždět motorová vozidla o třech a více kolech.

[⁸] Řidič motorového vozidla nesmí při jízdě podél nástupního ostrůvku předjíždět motorové vozidlo jedoucí podél druhé strany nástupního ostrůvku.

§ 11

Odbočování

[¹] Při odbočování musí řidič dbát zvýšené opatrnosti a brát ohled na chodce; musí zejména přizpůsobit rychlost jízdy okolnostem. Úmysl odbočit je povinen dát včas a zřetelně najevo znamením pro změnu směru jízdy. Při dopravě dlouhého nákladu (dřeva apod.) musí řidič podle potřeby zajistit bezpečné odbočení pomocí osoby, která náklad doprovází.

[²] Před odbočením vpravo musí řidič jet těsně při pravém okraji vozovky. Jestliže tramvaj při odbočování vpravo křížuje směr jiného vozidla, má přednost v jízdě pouze tehdy, dává-li znamení ukazatelem směru jízdy.

[³] Před odbočením vlevo musí řidič předem zajet co nejdále doleva v pravé polovině vozovky — dovolí-li mu to rozměry vozidla vzhledem k šířce vozovky — a musí dát přednost v jízdě všem protijedoucím motorovým a nemotorovým vozidlům a tramvajím jedoucím v obou směrech; na jednosměrné silnici zajíždí se až k levému okraji vozovky.

[⁴] Na křižovatce, kde je to místní úpravou stanoveno, nadjíždí řidič odbočující vlevo před vozidla příjíždějící na křižovatku zprava nebo k pravému okraji vozovky a musí dát přednost v jízdě kromě vozidlům uvedeným v odstavci 3 i motorovým a nemotorovým vozidlům jedoucím z jeho původního směru přímo.

§ 12

Řazení vozidel před křižovatkou

[¹] Na vozovce o několika dopravních pružích v jednom směru je řidič povinen ještě před příjez-

dem ke křižovatce zařadit se včas do dopravního pruhu podle směru, v kterém bude pokračovat v jízdě za křižovatkou.

(²) Při provozu ve dvou dopravních pruzích v jednom směru zařadí se řidič jedoucí přímo a řidič odbočující vpravo do pravého dopravního pruhu, řidič odbočující vlevo do levého dopravního pruhu, není-li místní úpravou stanoveno jinak.

(³) Při provozu ve třech dopravních pruzích v jednom směru se řidič odbočující vpravo zařadí do pravého dopravního pruhu, řidič jedoucí přímo do středního dopravního pruhu a řidič odbočující vlevo do levého dopravního pruhu.

(⁴) Řidič je povinen pokračovat v jízdě přes křižovátku v tom směru, který odpovídá jeho zařazení v příslušném dopravním pruhu.

§ 13

Přednost v jízdě na křižovatce

(¹) Na křižovatce je řidič povinen dát přednost v jízdě všem vozidlům příjíždějícím zprava.

(²) Při odbočování vlevo platí ustanovení § 11 odst. 3 a 4.

(³) Řidič příjíždějící na křižovátku po silnici označené dopravní značkou „Pozor, dej přednost v jízdě!“ (č. 19a) nebo „Stůj, dej přednost v jízdě!“ (č. 38) anebo „Kruhový objezd (s předností v jízdě)“ (č. 47), je však povinen dát přednost v jízdě všem vozidlům příjíždějícím na křižovátku po silnici, která těmito dopravními značkami opatřena není.

(⁴) Ustanovení odstavců 1 a 3 neplatí, je-li provoz na křižovatce řízen dopravním orgánem nebo světelnými znameními.

(⁵) Na příkaz dopravní značky „Stůj, dej přednost v jízdě!“ (č. 38) je řidič povinen zastavit na takovém místě, aby měl do křižovatky náležitý rozhled.

§ 14

Přednostní právo některých vozidel

(¹) Dávají-li vozidla požární ochrany, zdravotnické a důlní záchranné služby a vozidla ozbrojených sborů zvláštní výstražné znamení (§ 24), musí jim všechna ostatní vozidla uvolnit cestu. Jde-li o vozidlo požární ochrany, jsou řidiči všech vozidel povinni zajet k pravému okraji silnice a zastavit.

(²) Řidiči vozidel uvedených v odstavci 1 smějí jet přes křižovátku bez zřetele na pravidla pro přednost v jízdě na křižovatce nebo na světelná znamení, mají-li volnou cestu. Před příjezdem ke křižovatce jsou řidiči těchto vozidel povinni dávat zvláštní výstražné znamení a snížit rychlost jízdy na míru odpovídající bezpečnosti silničního provozu.

§ 15

Otáčení a couvání

(¹) Řidič smí otáčet a couvat jen tehdy, neohrozí-li ostatní účastníky silničního provozu a neomezí-li v jízdě ostatní vozidla. Nemá-li náležitý rozhled, musí si zajistit bezpečné otáčení nebo couvání pomocí další osoby.

(²) Otáčení a couvání je zakázáno:

- a) na nepřehledných nebo jinak nebezpečných místech, zejména
  - v nepřehledné zatáčce,
  - před vrcholem stoupání silnice a za ním,
  - na železničním přejezdu,
  - v tunelu
- a v těsné blízkosti těchto míst,
- b) na křižovatce s řízeným provozem a v její těsné blízkosti,
- c) na jednosměrné silnici.

§ 16

Vjíždění na silnici a vyjíždění z ní

(¹) Řidič smí vjíždět na silnici z místa sloužícího jen některému druhu veřejného provozu (§ 1 odst. 2) nebo z místa nesloužícího veřejnému provozu (např. vjezdy a výjezdy z domů nebo pozemků, garáží apod.) jen tehdy, neohrozí-li ostatní účastníky silničního provozu a neomezí-li v jízdě ostatní vozidla. Při tom musí dát přednost v jízdě všem vozidlům jedoucím v obou směrech a dbát náležité opatrnosti. Nemá-li řidič při vjíždění na silnici náležitý rozhled, musí si zajistit bezpečné vjetí pomocí další osoby.

(²) Při vyjíždění ze silnice na místo sloužící jen některému druhu veřejného provozu nebo na místo nesloužící veřejnému provozu platí ustanovení § 11 o odbočování.

(³) Silniční příkopy a svahy je dovoleno přejíždět jen přes můstky nebo rampy. Vozidla a zemědělské pracovní stroje vjíždějící z pole na silnici musí být předem řádně očištěny od bláta.

§ 17

Zastavení a stání

[¹] Při zastavení a stání vozidel musí být mezi vozidly zachována vzdálenost nejméně 1 m. Za tramvaj, která zastavila ve stanici bez nástupního ostrůvku, musí řidiči ostatních vozidel zastavit nejméně 2 m od její zádí.

[²] Vozidla smějí zastavit nebo stát, s výjimkou nutných případů vyvolaných silničním provozem, jen na místech, na nichž nebude ohrožena bezpečnost a plynulost silničního provozu, zejména provoz tramvaj. Vozidla smějí zastavit nebo stát jen v jednom proudu, a to těsně při pravém okraji silnice, není-li místní úpravou stanoveno jinak. Nebudou-li tím ohrožena nebo omezena v jízdě ostatní vozidla, je dovoleno na jednosměrné silnici zastavit nebo stát i po levé straně silnice.

[³] Zastavení vozidla na dobu delší než pět minut je stáním.

[⁴] Zastavení a stání je zakázáno:

- a) na úzkých nebo nepřehledných místech, zejména
  - před vrcholem stoupání silnice, na něm a za ním,
  - v nepřehledné nebo jinak nebezpečné zatáčce a v její těsné blízkosti,
  - v místě, kde na protější straně úzké silnice již zastavilo nebo stojí jiné vozidlo,
- b) na mostě,
- c) na vyznačeném přechodu pro chodce,
- d) na vnitřních dopravních pružích vozovky s více než dvěma dopravními pruhy,
- e) na křižovatce, u nástupního ostrůvku, v podjezdu nebo tunelu a ve vzdálenosti kratší než 10 m před těmito místy a za nimi,
- f) ve vzdálenosti kratší než 20 m před a za označenou zastávkou tramvaje, trolejbusu nebo autobusu bez nástupního ostrůvku,
- g) na železničním přejezdu a ve vzdálenosti kratší než 30 m před ním a za ním,
- h) v místě, kde by vozidlo po zastavení zakrývalo dopravní značku,
- ch) před vjezdu nebo výjezdu z míst uvedených v § 16 odst. 1.

[⁵] Kde je umístěna dopravní značka „Zákaz zastavení“ (č. 40a), je zakázáno zastavení i stání vozidel. Kde je umístěna dopravní značka „Zákaz stání“ (č. 40b) nebo „Zákaz stání omezen na vyzna-

čenou dobu“ (č. 40c), je zakázáno toliko stání vozidel.

[⁶] Zařazuje-li se řidič, který zastavil nebo stál na okraji silnice, do proudu jedoucích vozidel, je povinen dát přednost v jízdě všem vozidlům jedoucím tímž směrem.

§ 18

Nastupování a vystupování z vozidla

Otvírat dveře nebo boční stěny vozidla jakož i nastupovat nebo vystupovat z vozidla se smí jen tehdy, není-li tím ohrožena bezpečnost silničního provozu ani bezpečnost nastupujících nebo vystupujících osob.

§ 19

Opuštění vozidla

[¹] Řidič smí opustit vozidlo teprve tehdy, když učinil vše, aby vozidlo nemohlo ohrozit bezpečnost a plynulost silničního provozu. O osvětlení takového vozidla platí ustanovení § 29.

[²] Řidič motorového vozidla musí před opuštěním vozidla zastavit motor, odejmout klíček zapalování, vozidlo zabrzdit a uzamknout, nebo není-li to možné, zajistit jinak před zneužitím. Stojí-li motorové vozidlo na svahu, je řidič povinen též zasunout rychlostní stupeň. Stojí-li na svahu nákladní automobil o vlastní váze vyšší než 3500 kg nebo autobus, musí řidič užít zařízení, které zajišťuje vozidlo před sjetím se svahu (klín apod.).

§ 20

Rychlost jízdy

[¹] Řidič je povinen rychlost jízdy přizpůsobit okolnostem, zejména hustotě provozu, viditelnosti, stavu vozidla, jakož i stavu a povaze silnice. Přitom musí vozidlo stále ovládat a musí včas zmírnit jízdu, popřípadě zastavit vždy, kdy to okolnosti vyžadují.

[²] V uzavřené obci smí jet motorové vozidlo rychlostí nejvýše 50 km za hodinu.

[³] Jestliže to místní poměry dovolují, může místně příslušný okresní dopravní inspektorát v součinnosti s místním národním výborem a s orgány silniční správy stanovit v uzavřené obci úseky silnice, v nichž je povolena vyšší rychlost jízdy než 50 km za hodinu.

[⁴] Začátek uzavřené obce je označen dopravní značkou „Místní tabule“ (č. 67a, 67b), konec uzavřené obce dopravní značkou „Konec snížené rych-

lostí“ (č. 37) s číslicí „50“. K označení začátku úseku, v němž je povolena podle odstavce 3 zvýšená rychlost jízdy, se užíje dopravní značky „Nejvyšší dovolená rychlost“ (č. 36), k označení jeho konce dopravní značky „Konec zvýšené rychlosti“ (č. 37). Je-li konec tohoto úseku totožný s koncem uzavřené obce, užíje se vždy jen dopravní značky č. 37 s číslicí „50“.

(3) V době od 23 do 5 hodin smí jet motorové vozidlo i v uzavřené obci rychlostí vyšší než 50 km za hodinu nebo než je uvedeno na dopravní značce č. 36.

(6) Nákladní automobily o celkové váze*) vyšší než 3500 kg a autobusy smějí jet v době od 23 do 5 hodin nebo v úseku, v němž je povolena podle odstavce 3 vyšší rychlost anebo mimo uzavřenou obec rychlostí nejvýše 80 km za hodinu.

(7) Jestliže to vyžaduje bezpečnost silničního provozu, může místně příslušný okresní dopravní inspektorát v součinnosti s místním národním výborem a s orgány silniční správy stanovit úseky silnice, v nichž nesmí rychlost jízdy překročit určitou hranici. K označení začátku úseku, v němž je stanovena nejvyšší dovolená rychlost jízdy, se užíje dopravní značky „Nejvyšší dovolená rychlost“ (č. 36), k označení jeho konce dopravní značky „Konec snížené rychlosti“ (č. 37).

(8) Jestliže to vyžaduje plynulost silničního provozu, může místně příslušný okresní dopravní inspektorát v součinnosti s místním národním výborem a s orgány silniční správy stanovit úseky silnice, v nichž nesmí rychlost jízdy klesnout pod určitou hranici. K označení začátku úseku, v němž je stanovena nejnižší dovolená rychlost jízdy, se užíje dopravní značky „Nejnižší dovolená rychlost“ (č. 49), k označení jeho konce dopravní značky „Konec nejnižší dovolené rychlosti“ (č. 50).

§ 21

Železniční přejezdy

(1) V blízkosti železničního přejezdu je účastník silničního provozu povinen počínat si zvlášť opatrně, aby neohrozil železniční provoz, ostatní účastníky silničního provozu ani sebe. Je proto zejména povinen dbát pokynů železničních orgánů, železničních výstražných znamení, polohy závor a musí se včas přesvědčit, že nehrozí nebezpečí. Při

zastavení před železničním přejezdem se vozidla řadí za sebou v pořadí, v kterém přijela.

(2) Není dovoleno vstupovat nebo vjíždět na železniční přejezd, jestliže

- a) zazní na železničním přejezdu zvukové výstražné znamení nebo se již zavírají závory,
- b) je dáváno znamení „Stůj!“ červenými světly světelného zařízení na železničním přejezdu nebo dává-li osoba střežící železniční přejezd toto znamení červeným nebo žlutým praporkem anebo červeným světlem,
- c) je již vidět nebo slyšet příjezdící vlak nebo železniční vozidlo anebo je slyšet jeho pískání, houkání apod.

(3) Každý, kdo je za okolností uvedených v odstavci 2 v prostoru železničního přejezdu, musí tento prostor okamžitě opustit.

(4) Není dovoleno vjíždět na železniční přejezd, není-li na druhé straně dostatek místa k bezpečnému projetí. Vozidla smějí přejezdit přes železniční přejezd oběma směry pouze v jednom proudu.

(5) Řidič autobusu s cestujícími, nákladního automobilu dopravujícího na ložné ploše více než 8 osob (§ 33) a řidič traktoru s nákladním přívěsem, na němž jsou dopravovány osoby (§ 34), musí zastavit před každým železničním přejezdem, a to v takové vzdálenosti, z níž je rozhled na železniční trať. Řidiči ostatních vozidel jsou povinni již od vzdálenosti 30 m před železničním přejezdem a při jeho přejezdění jet rychlostí nejvýše 30 km za hodinu.

(6) Povinnost zastavit nebo jet rychlostí nejvýše 30 km za hodinu uvedená v odstavci 5 neplatí při přejezdění železniční vlečky označené dopravní značkou „Železniční vlečka“ (č. 7).

(7) Řidič motorového vozidla nesmí při přejezdění železničního přejezdu měnit rychlostní stupeň nebo jet bez zařazeného rychlostního stupně.

§ 22

Znamení pro zastavení a pro změnu směru jízdy

(1) Řidič je povinen dát včas s ohledem na okolnosti silničního provozu, zejména na vozidla jedoucí za ním, znamení pro zastavení nebo pro změnu směru jízdy; znamení musí dát zřetelně.

(2) Znamení pro změnu směru jízdy musí dát řidič kromě případů uvedených v jednotlivých usta-

*) Rozhodující je celková váha uvedená v osvědčení o technickém průkazu.

nověních této vyhlášky (§§ 10, 11 a 18) vždy tehdy, mění-li směr jízdy nebo vyžaduje-li to bezpečnost silničního provozu. O zastavení uvědomí řidič ostatní účastníky silničního provozu brzdovým světlem, o změně směru jízdy ukazatelem směru jízdy.

(¹) Není-li vozidlo vybaveno ukazatelem směru jízdy nebo při poruše tohoto zařízení, je řidič povinen dát znamení upažením. Dává-li řidič znamení pro změnu směru jízdy na opačné straně než je zamýšlený směr jízdy, dává je vysunutou paží ohnutou v lokti nahoru.

(¹) Není-li ukazatel směru jízdy viditelný pro šířku přívěsu nebo vlečeného vozidla, musí být znamení pro změnu směru jízdy dáno vozidlům jedoucím vzadu jiným viditelným způsobem, např. znaméním dávaným průvodcem. Jinak může řidič změnit směr jízdy teprve, neohrožuje-li nebo neomezuje-li tím v jízdě ostatní vozidla.

§ 23

Výstražná znamení

(¹) Zvukové nebo světelné výstražné znamení je třeba dávat, je-li to nutné pro bezpečnost a plynulost silničního provozu, a to včas a ne děle, než je nezbytně zapotřebí.

(²) Není dovoleno dávat výstražné znamení k jiným účelům, zvláště má-li se jím někdo přivolávat nebo umožnit vlastní bezohledná jízda. Dávání výstražného znamení nezprošťuje řidiče povinnosti zachovávat potřebnou opatrnost.

(³) V uzavřené obci nesmí být užíváno příliš pronikavě znějícího zvukového výstražného znamení.

(⁴) Zvukové výstražné znamení může být za snížené viditelnosti nahrazeno střídavým zapínáním dálkových a tlumených světlometů, nepůsobí-li oslňování. Tomuto způsobu je třeba dát přednost zejména v uzavřené obci. Při předjíždění může být užito střídavého zapínání dálkových a tlumených světlometů i za normální viditelnosti.

(⁵) Od výstražného znamení je třeba upustit, byla-li by jím zneklidněna zvířata.

§ 24

Zvláštní výstražná znamení

(¹) Vozidla požární ochrany užívají zvukového výstražného znamení „Hoří!“ doplněného nepřerušovanými červenými světly.

(²) Vozidla zdravotnické a důlní záchranné služby a vozidla ozbrojených sborů užívají zvukového výstražného znamení s táhlým pronikavým tónem (sirénou) doplněného nepřerušovanými modrými světly. Modrá světla smějí být nejvýše dvě a nesmějí být umístěna níže než předepsané osvětlení motorového vozidla; zpravidla se umístí nad předním ochranným sklem vozidla.

(³) Zvláštního výstražného znamení se nesmí zneužívat.

§ 25

Doprava osob

(¹) Řidič odpovídá za chování osob dopravovaných ve vozidle; nesmí zejména dovolit, aby setrvaly na místech, kde by byly ohroženy a nesmí připustit jízdu na stupátkách nebo na karosérii.

(²) V motorovém vozidle určeném k dopravě osob smějí se dopravovat osoby až do váhy užitečného zatížení vozidla. Přitom počet osob starších 15 let nesmí převyšovat počet povolených míst.

(³) Na druhém sedle motocyklu smí být dopravována další osoba starší 7 let, byla-li při schválení technické způsobilosti motocyklu taková doprava povolena a je-li motocykl opatřen stupačkami. Dopravovat osoby na nádrži na palivo nebo mezi řidičem a spolujezdcem je zakázáno. Boční posaz spolujezdce je povolen pouze na skútru.

(⁴) V kabině pro řidiče nákladního nebo dodávkového automobilu nesmí být dopravováno více osob starších 15 let než je počet povolených míst.

(⁵) Na ložné ploše nákladního automobilu smí být bez povolení dopravováno nejvýše 8 osob; s nákladem smějí však být dopravováni jen nakladači a průvodci. Na ložné ploše nákladního automobilu se sklápěcí karosérií smějí být dopravováni jen nakladači a průvodci. Při dopravě osob s nákladem nesmí být ohrožena jejich bezpečnost, zejména dopravovaným nákladem.

(⁶) V dodávkovém automobilu se smějí dopravovat osoby až do váhy 60 % užitečného zatížení vozidla; přitom se počítá na jednu osobu 75 kg.

(⁷) O hromadné dopravě osob na nákladním automobilu a na nákladním přívěsu traktoru platí ustanovení §§ 33 a 34.

§ 26

Doprava nákladů

(¹) Váha nákladu nesmí přesahovat užitečné zatížení vozidla. Náklad musí být na vozidle řádně

umístěn a upevněn tak, aby neohrožoval bezpečnost a plynulost silničního provozu, nezpůsoboval při dopravě nadměrný hluk, neznečišťoval silnici, neohrožoval její sjízdnost a nikoho nadměrně neomezil nebo neobtěžoval.

[²] Přečnívá-li náklad vozidlo vzadu více než o 1 m, musí být přečnívající konec nákladu označen červeným praporkem, za snížené viditelnosti červeným světlem nebo červeným odrazovým sklem. Přečnívá-li náklad do strany u motorového vozidla vnější okraj obrysových světél, u nemotorového vozidla okraj vozidla o více než 40 cm, musí být přečnívající konec nákladu za snížené viditelnosti označen zpředu bílými a zezadu červenými světly nebo odrazovými skly. Tato označení nesmějí být umístěna výše než 125 cm nad zemí. Předměty, které lze snadno přehlédnout, např. jednotlivé tyče, kůly, roury, kosalice, desky apod., nesmějí po straně vyčnívat.

[³] Délka vozidla (i s přívěsy) nesmí s nákladem přesahovat 22 m, výška 4 m a šířka 2.50 m. Toto ustanovení neplatí pro vozidla dopravující zemědělské a lesní výrobky, pro speciální vozidla a pro tramvaje.

[⁴] Nakládat a skládat náklad na silnici je dovoleno pouze tehdy, nelze-li to bez zvláštních obtíží provést ve dvoře, průjezdu apod. Naložení a složení nákladu na silnici musí být však provedeno co nejrychleji. Dopravní značkou „Jiný zákaz“ (č. 45) může být stanovena doba, po kterou je nakládání a skládání v určitém úseku zakázáno.

§ 27.

Doprava nebezpečných nákladů

[¹] Náklad snadno zápalný, výbušný nebo jinak nebezpečný je dovoleno dopravovat jen ve vozidle vybaveném protipožárním zařízením a zneškodňujícími prostředky. Pro dopravu tohoto nákladu je zakázáno užívat vozidla s pohonem na generátorový plyn nebo s parním pohonem.

[²] Vozidlo dopravující snadno zápalný náklad musí být označeno snímatelným nápisem „Nebezpečí ohně“, vozidlo dopravující snadno výbušný nebo jinak nebezpečný náklad snímatelným nápisem „Nebezpečný náklad“. Nápis je třeba provést v barvách jasně odlišných od barvy karosérie, a to tak, aby byly viditelné zpředu i zezadu vozidla.

[³] Vozidlo dopravující nebezpečný náklad smí řídit pouze zkušený řidič, pokud možno dobře obeznámený s cestou.

[⁴] Dopravovaný náklad musí být zajištěn tak, aby za jízdy nehrozilo nebezpečí ohně nebo výbuchu. Sedět na nákladu a dopravovat ve vozidle jiné osoby než ty, které náklad doprovázejí, je zakázáno.

[⁵] Vozidlo dopravující snadno výbušný náklad smí jet pouze takovou rychlostí, která nezpůsobuje silné nárazy a otřesy.

[⁶] Řidič jedoucí s nebezpečným nákladem nesmí prudce vozidlo rozjíždět nebo brzdit a vozidlo opouštět. Všem osobám jedoucím ve vozidle s nebezpečným nákladem je zakázáno kouřit a mít u sebe snadno zápalné látky.

[⁷] Nebezpečný náklad musí doprovázet osoba, která dobře zná vlastnosti nákladu a dovede s ním zacházet.

[⁸] Podrobnosti o dopravě nebezpečných nákladů upravují zvláštní předpisy.

§ 28

Čerpání pohonných hmot

[¹] K čerpací stanici na silnici se zajíždí ve směru jízdy. K čerpací stanici mimo silnici se zajíždí, není-li místní úpravou stanoveno jinak, z obou směrů jízdy.

[²] Od motorového vozidla, které čerpá pohonné hmoty, musí následující motorové vozidlo zachovat vzdálenost nejméně 3 m. Mezi dalšími motorovými vozidly musí být zachována vzdálenost nejméně 1 m.

[³] Při čerpání pohonných hmot musí být motor vozidla v klidu a zapalování vypnuto. Řidič se nesmí u čerpací stanice vzdalovat od vozidla.

[⁴] Ve vzdálenosti do 20 m od čerpací stanice je zakázáno kouřit, zacházet s otevřeným ohněm a seřizovat nebo opravovat motor.

[⁵] Motorová vozidla uvedená v § 14 odst. 1 mají při čerpání pohonných hmot u čerpací stanice přednost.

§ 29

Osvětlení vozidel

[¹] Jedoucí motorové vozidlo musí mít za snížené viditelnosti rozsvíceny světlomety určené k osvětlení vozovky, obrysová světla, koncová světla a osvětlení zadní státní poznávací značkov. Jsou-li obrysová světla vestavěna do světlometů pro osvětlení vozovky, je povinnost rozsvícení obrysových světél splněna rozsvícením světlometů.

[²] Motorové vozidlo smí užívat kromě světlo-
metů uvedených v odstavci 1 ještě pomocných
světlo-
metů (světlo-
metry do mlhy, do zatáčky, široko
zářící světlo-
metry apod.), vždy však zároveň s pře-
depsaným osvětlením a neoslíní-li ostatní účastníky
silničního provozu. Světlo-
metů do mlhy se smí uží-
vat pouze v mlze nebo při sněžení, a to vždy sou-
časně s tlumenými světlo-
metry nebo obrysovými
světly; neužije-li se světlo-
metů do mlhy, musí být
rozsvíceny toliko tlumené světlo-
metry.

[³] Hledacích světlo-
metů smí být užito pouze
přechodně k nutné orientaci, zpětných světlo-
metů jen při couvání.

[⁴] Motorové vozidlo, které užívá světlo-
metů, je-
ž jsou s to oslnit ostatní účastníky silničního pro-
vozu, musí včas před setkáním s protijedoucím vo-
zidlem ztlumit světlo-
metry a snížit rychlost jízdy
tak, aby jízda byla bezpečná, zejména upozorňuje-li
řidič protijedoucího vozidla střídavým zapínáním
dálkových a tlumených světlo-
metů, že je oslněn.
Je-li řidič oslněn, musí zastavit. Světlo-
metry musí
být ztlumeny také před setkáním s protijedoucím
průvodem nebo pochodu-
jícím útvarem nebo mohli-
by být oslněn strojvedoucí vlaku nebo řidič želez-
ničního vozidla. Je-li vozovka dostatečně osvětlena
odjinud, může motorové vozidlo jet pouze s obry-
sovými světly.

[⁵] Není-li motorové vozidlo stojící na silnici
za snížené viditelnosti dostatečně osvětleno odji-
nud, musí být na straně ke středu vozovky osvět-
leno alespoň jedním světlem viditelným zpredu
i zezadu; toto světlo nesmí být umístěno dále než
40 cm od bočního obrysu motorového vozidla. Mo-
torové vozidlo, které zastavilo před železničním
přejezdem, smí mít rozsvícena toliko obrysová
světla. Motorové vozidlo, které obrysová světla ne-
má, smí mít rozsvíceny toliko tlumené světlo-
metry.

[⁶] Užívat barevných světél vyhrazených pro
vozidla uvedená v § 14 odst. 1 je zakázáno.

[⁷] Jízdní kolo musí mít za snížené viditelnosti
rozsvícenu vpředu jednu neoslňující svítilnu s bí-
lým nebo slabě žlutým světlem a vzadu mít alespoň
červené odrazové sklo.

[⁸] Nemotorové vozidlo musí mít za snížené
viditelnosti rozsvícenu alespoň jednu neoslňující
svítilnu s bílým nebo slabě žlutým světlem; má-li
vozidlo jednu svítilnu, musí být umístěna vpředu
tak, aby světlo bylo viditelné zpredu i zezadu. Má-li
vozidlo dvě svítilny, musí být umístěny ve stejné
vzdálenosti od podélné osy vozidla a jejich světla
musí být viditelná zpredu i zezadu.

[⁹] Osvětleno nemusí být nemotorové vozidlo

- a) tažené řádně osvětleným vozidlem, jehož světlo
je zezadu viditelné,
- b) ručně tažené nebo tlačené, není-li i s nákladem
širší než 1 m.
- c) stojící na silnici, je-li dostatečně osvětleno
odjinud.

Tato vozidla včetně zemědělských a lesních
pracovních strojů musí však mít za snížené viditel-
nosti alespoň jedno červené odrazové sklo umístě-
né vzadu na levé straně vozidla.

§ 30

Vlečení motorových vozidel

[¹] Při vlečení motorového vozidla je nutno
dbát zvýšené opatrnosti a jet přiměřenou rychlostí,
zejména s ohledem na stav vlečeného vozidla.

[²] Vlečené motorové vozidlo nesmí být přive-
šeno na laně nebo na řetězu kratším než 2.50 m a
delším než 6 m; užije-li se spojovací tyče, smí být
i kratší než 2.50 m. Tato spojnice musí být ozna-
čena tak, aby byla viditelná (např. červenou lát-
kou); za snížené viditelnosti musí být tato spojnice
označena nejméně dvěma červenými odrazovými
skly nebo osvětlena světlo-
metry vlečeného motoro-
vého vozidla. Za snížené viditelnosti musí mít vle-
čené motorové vozidlo rozsvíceno předepsané
osvětlení (§ 29); není-li to možné, musí být vlečené
motorové vozidlo označeno na straně ke středu vo-
zovky zpredu bílým a zezadu červeným odrazovým
sklem.

[³] Motorové vozidlo smí být vlečeno pouze
tehdy, má-li v pořádku řízení a je-li obsazeno řidi-
čem. Motorové vozidlo vlečené na laně nebo na
řetězu musí mít kromě toho účinné brzdy. Vlečení
více než jednoho motorového vozidla není dovo-
leno. Autobus nebo nákladní automobil dopravující
na ložné ploše více než 8 osob (§ 33) smí být vlečen
pouze bez dopravovaných osob. Motocykl bez po-
stranního vozíku nesmí být vlečen nebo užit jako
vlečné vozidlo.

[⁴] Při jízdě s vlečeným motorovým vozidlem
v uzavřené obci je třeba se vyhýbat silnicím s hus-
tým provozem.

§ 31

Kolony vozidel

[¹] Proud vozidel k sobě patřících (kolona)
musí být uspořádán tak, aby neohrožoval bezpeč-
nost a plynulost silničního provozu, zejména musí

být rozčleněn v menší skupiny dostatečně od sebe vzdálené.

[¹] Délka jednotlivých skupin kolony motorových vozidel nesmí přesahovat 100 m, délka skupiny kolony nemotorových vozidel 50 m. Nejméně takové vzdálenosti musí skupiny udržovat mezi sebou za jízdy, při zastavení a stání.

Oddíl 3

O jízdě vozidel pro hromadnou dopravu osob

§ 32

Doprava osob tramvajemi, trolejbusy a autobusy

[¹] Nastupovat do tramvaje, trolejbusu nebo autobusu (dále jen „veřejný dopravní prostředek“) a z nich vystupovat je dovoleno pouze na zastávce. Cestující čekající na příjezd veřejného dopravního prostředku smí užívat pouze nástupiště, nástupního ostrůvku, chodníku, krajnice nebo okraje vozovky. Za nástupní ostrůvek se považuje též zřetelně vyznačená část vozovky.

[²] Cestující je povinen chovat se při čekání na veřejný dopravní prostředek, při nastupování, za jízdy a při vystupování tak, aby neohrožoval bezpečnost a plynulost silničního provozu. Zejména je zakázáno za jízdy naskakovat a vyskakovat, stát na stupátku, vyklánět se, vyhazovat nebo nechat vyčnívat předměty z vozidla, jakož i nastupovat do vozidla, které je plně obsazeno. Cestující je povinen dbát pokynů orgánu dopravního podniku.

[³] Řidič veřejného dopravního prostředku se nesmí za jízdy bavit s cestujícími, jíst a kouřit, otvírat dveře před úplným zastavením vozidla a vpouštět cestující do kabiny nebo do prostoru vyhrazeného pro řidiče.

[⁴] U veřejného dopravního prostředku doprovozeného průvodčím odpovídá za chování cestujících průvodčí.

[⁵] Veřejný dopravní prostředek smí opustit zastávku teprve tehdy, není-li tím ohrožena bezpečnost nastupujících a vystupujících cestujících a u vozidla se samočinným zavíráním dveří až po jejich uzavření. Před odjezdem musí dát řidič výstražné znamení.

[⁶] Zastávky veřejného dopravního prostředku smějí být zřízeny jen na místě, kde to připouští bezpečnost a plynulost silničního provozu, a to se souhlasem místně příslušného okresního dopravního inspektorátu.

[⁷] Ustanovení odstavců 1 až 5 se vztahují přiměřeně i na nepravidelnou dopravu veřejnými do-

pravními prostředky nebo autobusy neveřejné, tj. závodové a podobné dopravy.

§ 33

Hromadná doprava osob na nákladních automobilech

[¹] Dopravovat na ložné ploše nákladního automobilu více než 8 osob je dovoleno jen, jestliže je to nezbytně třeba

- a) k splnění úkolů národního hospodářství a nelze-li užít vozidla určeného k dopravě osob,
- b) k zvládnutí dopravy osob při slavnostech a kulturních nebo jiných podnicích mimořádného významu nebo
- c) v jiném odůvodněném zájmu pracujících a nelze-li užít vozidla určeného k dopravě osob.

[²] K hromadné dopravě osob na nákladním automobilu k účelům uvedeným v odstavci 1 písm. a) a b) není třeba povolení. Řidič se však musí prokázat potvrzením osoby odpovědné za provoz vozidla, že nákladní automobil je k hromadné dopravě osob způsobilý a že k jeho užití dala souhlas. V potvrzení, které je zapsáno v příkazu k jízdě, musí být uveden počet dopravovaných osob. K hromadné dopravě osob na nákladním automobilu k jiným účelům je třeba povolení okresního národního výboru; povolení musí mít řidič u sebe.

[³] Krajský národní výbor může stanovit, že povolení podle odstavce 2 je třeba ve všech případech, ukáže-li se, že v jeho obvodu je nákladních automobilů užíváno k hromadné dopravě osob nadměrně nebo vznikají-li tím hospodářské škody.

[⁴] K hromadné dopravě osob smí být užito jen nákladního automobilu, jehož technická způsobilost byla přezkoušena a od přezkoušení neuplynulo více než půl roku. Nákladní automobil musí být opatřen sedadly s opěradlem připevněnými k vozidlu, při čemž stěny vozidla musí být dostatečně vysoké, aby osoby za jízdy nevypadly.

[⁵] Přípustný počet hromadně dopravovaných osob musí být vyznačen na pravých dveřích kabiny pro řidiče; počet osob nesmí překročit u nákladního automobilu o užitečném zatížení

- a) do 1,5 t . . . . 60 % užitečného zatížení; přitom se počítá na jednu osobu 75 kg;
- b) od 1,5 do 2,5 t . 15 osob,
- c) od 2,5 do 5 t . . 20 osob,
- d) od 5 t . . . . 30 osob,

u vozidla o užitečném zatížení větším než 7 t zvyšuje se přípustný počet osob na 40, dovozuje-li to konstrukce vozidla.

Děti do 15 let je dovoleno dopravovat pouze tehdy, jsou-li doprovázeny dospělou osobou.

(⁶) Hromadně dopravované osoby nesmějí za jízdy stát, vyklánět se a vyházovat nebo nechat vyčnívat předměty z vozidla; za to odpovídá vedoucí ustanovený z dopravovaných osob osobou odpovědnou za provoz vozidla.

(⁷) Nákladní automobil hromadně dopravující osoby smí řídit řidič I. nebo II. třídy. Není-li takový řidič v závodě, smí vozidlo řídit řidič III. třídy, starší 21 let, který jezdí s vozidlem stejného druhu nejméně 2 roky. Rychlost vozidla nesmí překročit v žádném případě 50 km za hodinu.

(⁸) Hromadná doprava osob na nákladním automobilu se sklápěcí karosérií, na nákladním přívěsu a na nákladním návěsu motorového vozidla je zakázána.

§ 34

Doprava osob na nákladních přívěsech traktorů

(¹) Na nákladním přívěsu traktoru je dovoleno dopravovat osoby výlučně na pracoviště a zpět, je-li to nezbytně třeba k splnění úkolů národního hospodářství. V jiných případech může být tato doprava osob povolena okresním národním výborem; povolení musí mít řidič u sebe.

(²) Při dopravě podle odstavce 1 musí být dodrženy tyto podmínky:

- a) traktor smí mít pouze jeden nákladní přívěs a musí být řízen řidičem starším 21 let s nejméně dvouletou praxí v řízení traktoru,
- b) rychlost jízdy nesmí překročit 20 km za hodinu,
- c) přívěs musí být opatřen samostatnou brzdou obsluhovanou brzděčem nebo průběžnou brzdou, obsluhovanou řidičem,
- d) dopravované osoby musí sedět buď na sedadlech připevněných k vozidlu, přičemž stěny přívěsu musí být dostatečně vysoké, aby osoby za jízdy nevytáhly, nebo musí sedět na podlaze přívěsu a držet se jeho pevných částí,
- e) počet dopravovaných osob nesmí být větší než 15; děti do 15 let je dovoleno dopravovat pouze tehdy, jsou-li doprovázeny dospělou osobou.

(³) K dopravě osob nesmí být použito nákladního dvoukolového přívěsu.

§ 35

Ustanovení § 33 a 34 se nevztahují na dopravu osob prováděnou vozidly ozbrojených sborů, civilní

obran, lidových milic a požární ochrany a vozidly Svazu pro spolupráci s armádou, jde-li o výcvikové účely, a na dopravu při odstraňování následků živelních pohrom.

Oddíl 4

Zvláštní ustanovení pro chodce, pro jízdu na kolech, pro jízdu povozy a ručními vozíky, pro jízdu na zvířatech a pro hnaní a vedení zvířat

§ 36

Chodci

(¹) Chodec je povinen chodit po chodníku nebo po cestě pro pěší, a to vpravo; tam, kde není chodník nebo cesta pro pěší, je chodec povinen chodit po levé krajnici a kde ani této není, těsně při levém okraji vozovky. Chodci smějí jít nejvýše dva vedle sebe tak, aby neohrozili nebo neomezili silniční provoz. Zastavovat se na nároží ulice, je-li tím provoz ohrožen nebo omezen, je zakázáno.

(²) Osoba, která tlačí dětský kočárek, táhne sáňky nebo užívá ručního vozíku pro tělesně vadné, je povinna chodit po chodníku nebo po cestě pro pěší, a to vpravo; tam, kde není chodník nebo cesta pro pěší, je tato osoba povinna chodit po levé krajnici, a kde ani této není, těsně při levém okraji vozovky.

(³) Chodec, který nese předměty, jimiž by mohl ohrozit nebo omezit provoz na chodníku nebo na cestě pro pěší, je povinen jít po levé krajnici nebo při levém okraji vozovky.

(⁴) Chodec smí přecházet vozovku jen kolmo ke směru silničního provozu. Předem se musí přesvědčit, že lze bezpečně přejít, zejména s ohledem na vzdálenost a rychlost jízdy příjezdějícího vozidla nebo s ohledem na stojící vozidlo nebo jinou překážku, která brání v rozhledu. Na vyznačeném přechodu pro chodce je chodec povinen přecházet v pravé polovině vyznačeného přechodu.

(⁵) Na křižovatce s řízeným provozem smí chodec přecházet vozovku jen na zelené světlo nebo jemu odpovídající znamení dopravního orgánu. Musí si přitom počínat opatrně s ohledem na odbočující vozidla.

(⁶) Hry a sport na silnici nejsou dovoleny. Sportovní sáňkování, lyžování a bruslení na silnici v uzavřené obci jsou dovoleny pouze na místě k tomu vyhrazeném.

§ 37

Pochodující průvody a útvary

[¹] Pochodující průvod nebo útvar se musí pohybovat po pravé straně vozovky a uvolnit místo všem vozidlům jedoucím v obou směrech. Další pochodující průvod nebo útvar musí být rozčleněn v menší skupiny, dostatečně od sebe vzdálené, aby neohrozil nebo neomezil ostatní provoz.

[²] Průvod při státních oslavách nebo útvar ozbrojených sborů nesmí být přerušován nebo zdržován vozidly. To však neplatí, jde-li o vozidlo, které dává zvláštní výstražné znamení podle § 24.

[³] Na křižovatce s řízeným provozem je vedoucí pochodujícího průvodu nebo útvaru povinen ukázat paží další směr cesty a uposlechnout světelných znamení a pokynů dopravních orgánů. Na křižovatce s neřízeným provozem musí vedoucí dát znamení vozidlům, aby zastavila, pokud průvod nebo útvar nepřejde.

[⁴] Za snížené viditelnosti musí být pochodující průvod nebo útvar označen vpředu po obou stranách svítilnami s bílým nebo slabě žlutým světlem a vzadu rovněž po obou stranách svítilnami s červeným světlem. Pochoduje-li průvod nebo útvar v oddělených skupinách, musí být takto označena každá skupina.

[⁵] Pochodující průvod nebo útvar nesmí přecházet most stejným krokem. Na mostě není také dovoleno hraní nebo zpívání do pochodu.

[⁶] Školní mládež jdoucí ve skupinách musí být doprovázena dospělou osobou a smí užívat vozovky jen tehdy, nemůže-li jít po chodníku nebo po cestě pro pěší anebo po levé krajnici, a to nejvýše ve dvojsfupech. Musí-li užit vozovky, řídí se ustanoveními platnými pro pochodující průvody a útvary.

[⁷] Za dodržování těchto předpisů odpovídá vedoucí pochodujícího průvodu nebo útvaru.

§ 38

Jízda na kole

[¹] Dítě mladší 6 let smí na silnici jezdit na jízdním kole pouze v doprovodu dospělé osoby.

[²] Cyklista je povinen jet nebo vést jízdní kolo těsně při pravém okraji vozovky. Mimo uzavřenou obec smí užívat také pravé krajnice, nejsou-li tím ohrožováni nebo omezováni chodci. Je-li pro cyklisty určena zvláštní stezka, musí užívat jen této

stezky. Při změně směru jízdy je cyklista povinen dát včas a zřetelně znamení upažením (§ 22 odst. 1).

[³] K jízdě smí být užito jen jízdního kola, které je řádně vybaveno a za snížené viditelnosti řádně osvětleno (§ 29 odst. 7).

[⁴] Cyklisté smí jet jen jednotlivě za sebou. V nejméně patnáctičlenných skupinách pod jednotným vedením smí jet po dvou vedle sebe.

[⁵] Cyklista nesmí jet bez držení řídítek, držet se jiného vozidla, jet v těsné blízkosti za motorovým vozidlem a vozit předměty, které by znesnadňovaly řízení nebo ohrožovaly jiné osoby. Při jízdě musí mít cyklista nohy na šlapadlech. Na jednomístním kole není dovoleno jezdit ve dvou, dospělá osoba však může vézt dítě mladší 7 let, je-li jízdní kolo k tomuto účelu vybaveno zvláštním sedadlem a stupačkami.

[⁶] U jízdního kola je dovoleno užívat přívěsného vozíku, jen je-li vozík pevně spojen s jízdním kolem. Za snížené viditelnosti musí být vozík opatřen červeným odrazovým sklem nebo červeným světlem.

[⁷] Před opuštěním jízdního kola je cyklista povinen učinit vhodná opatření proti jeho zneužití.

§ 39

Jízda s povozy a s ručními vozíky

[¹] Vedle povozu smí jít vozka pouze po pravé straně. Při změně směru jízdy je povinen dát včas a zřetelně znamení (§ 22 odst. 1). Nemůže-li tak učinit, platí obdobně ustanovení § 22 odst. 4. Za snížené viditelnosti musí být povoz řádně osvětlen (§ 29 odst. 8 a 9).

[²] Vozka musí povoz před opuštěním zabrzdit a na svalu podložit jeho kola. U zvířecího potahu musí být kromě toho uvolněny vnitřní postraňky.

[³] Za snížené viditelnosti nesmí být ponechávány na silnici povozy bez příprěže a zemědělské a lesní pracovní stroje. Není-li jejich odstranění možné, musí být označeny červeným světlem jako překážka silničního provozu, nejsou-li dostatečně osvětleny odjinud; oj musí být vyňata nebo zdvižena.

[⁴] Osoba táhnoucí nebo tlačící ruční vozík musí užívat pravého okraje vozovky. Mimo uzavřenou obec smí užívat také pravé krajnice. Při změně směru jízdy je povinná dát včas a zřetelně znamení (§ 22 odst. 1); o osvětlení ručního vozíku platí ustanovení § 29 odst. 8 a 9.

§ 40

Jízda na zvířatech

(¹) Při jízdě na zvířeti je nutno užívat cesty k tomu určené a není-li jí, vozovky. Jezdec smí současně vést jen dvě zvířata. Vedle sebe smějí jet nejvýše dva jezdcí; vedení zvířat není však v takovém případě dovoleno.

(²) Není-li za snížené viditelnosti vozovka dostatečně osvětlena odjinud, musí být jezdec označen svítilnou s bílým nebo slabě žlutým světlem. Uzavřený útvar jezdců musí být za snížené viditelnosti označen obdobně jako pochoduující průvod nebo útvar (§ 37 odst. 4).

(³) V silničním provozu je dovoleno užívat jen zvířata, která jsou k tomu způsobilá; kousavá zvířata musí být opatřena náhubkem.

§ 41

Hnaní a vedení zvířat

(¹) Po silnici smějí být zvířata hnána jen tak, aby silniční provoz nebyl ohrožován a aby byl co nejméně omezován. Zvířata musí být doprovázena potřebným počtem způsobilých průvodců.

(²) Jsou-li zvířata vedena nebo hnána za snížené viditelnosti, musí být průvodce označen svítilnou s bílým nebo slabě žlutým světlem.

(³) Koně a skot smějí být vedeni, jen jsou-li k sobě spřeženi, a to nejvíce po třech zvířatech. Každé spřežení musí mít průvodce. Nebezpečná zvířata musí být vedena jednotlivě. Za jedoucím povozem smějí být přivázána nejvýše tři zvířata.

(⁴) Nechat pobíhat zvířata bez dozoru na silnici je zakázáno.

Oddíl 5

Zvláštní ustanovení

§ 42

Překážky silničního provozu

(¹) Překážkou na silnici se rozumí vše, co by mohlo ohrozit bezpečnost nebo plynulost silničního provozu. Překážkou může být také opuštěné vozidlo, např. na místě, kde je zakázáno stání, nebo vozidlo neosvětlené. Překážkou na silnici se nerozumí stav silnice.

(²) Překážka na silnici musí být neprodleně odstraněna. O její odstranění je povinen se postarat především ten, kdo jí způsobil. Neučiní-li tak nebo není-li s to tak učinit anebo byla-li překážka na silnici způsobena bez lidského přičinění, odstra-

ní překážku orgány silniční správy. Je-li znám ten, kdo překážku způsobil, odstraní se překážka na jeho náklad.

(³) Není-li možno překážku na silnici neprodleně odstranit, musí být označena tak, aby ji ostatní účastníci silničního provozu včas zpozorovali, např. červeným praporkem, za snížené viditelnosti červeným světlem, není-li překážka dostatečně osvětlena odjinud. Povinnost označit překážku mají osoby uvedené v odstavci 2, které jsou také povinny ohlásit překážku orgánům silniční správy nebo místnímu národnímu výboru.

§ 43

Zvláštní užívání silnice

(¹) K užívání silnice nad obvyklou míru je třeba povolení.

(²) K pořádání závodů, soutěží, shromáždění, průvodů a jiných podobných podniků na silnici uděluje povolení okresní dopravní inspektorát, nepřesahuje-li zvláštní užívání silnice jeho obvod, jinak krajský dopravní inspektorát příslušný podle místa, kde zvláštní užívání silnice začíná, a to vždy v součinnosti s příslušnými národními výbory. Ve zvláště závažných případech může povolení udělit hlavní dopravní inspektorát.

(³) V žádosti o povolení závodu nebo soutěže na silnici musí být uveden zejména návrh trasy s výchozím a cílovým místem, účel a doba závodu, soutěže apod.

(⁴) V ostatních případech povolují zvláštní užívání silnice orgány silniční správy podle zvláštních předpisů.

§ 44

Dopravní nehody

(¹) Dojde-li v silničním provozu k dopravní nehodě, je každý, kdo měl na dopravní nehodě účast, povinen postarat se neprodleně podle svých možností o to, aby následky dopravní nehody byly omezeny na nejmenší míru. Zejména musí okamžitě zastavit, poskytnout pomoc postiženým osobám a na požádání prokázat jim svoji totožnost, a jde-li o řidiče motorového vozidla nebo tramvaje, předložit též řidičský průkaz.

(²) Nelze-li přivolat okamžitou pomoc nebo vyžaduje-li to povaha zranění anebo žádá-li o to zraněná osoba, je řidič vozidla, který měl na dopravní nehodě účast, povinen dopravit zraněného do nejbližšího zdravotnického zařízení a prokázat tam svoji totožnost.

(³) Došlo-li při dopravní nehodě k usmrcení, k újmě na zdraví nebo k velké věcné škodě, jsou účastníci dopravní nehody povinni setrvat na místě až do příchodu orgánů Veřejné bezpečnosti a nesmějí učinit žádná opatření, která by byla na újmu řádného vyšetření dopravní nehody, zejména nesmějí hýbat s vozidly, jež měla na dopravní nehodě účast. Musí-li být situace na místě dopravní nehody jakkoliv změněna, zejména je-li to nutné k vyproštění nebo ošetření zraněné osoby, je třeba zajistit původní situaci a stopy. Účastníci dopravní nehody se smějí z místa dopravní nehody vzdálit teprve se souhlasem orgánů Veřejné bezpečnosti; to se netýká dopravy zraněné osoby do zdravotnického zařízení podle odstavce 2 a ohlášení dopravní nehody podle odstavce 4.

(⁴) Každou dopravní nehodu, při níž došlo k usmrcení, k újmě na zdraví nebo k věcné škodě, jsou účastníci dopravní nehody povinni neprodleně ohlásit nejbližšímu orgánu Veřejné bezpečnosti nebo místnímu národnímu výboru; současně jsou povinni oznámit škodu, jež byla při dopravní nehodě způsobena na silnici nebo na jiném veřejném zařízení.

(⁵) Mělo-li na dopravní nehodě účast vozidlo, které užívá zvláštního výstražného znamení (§ 24), umožní orgán Veřejné bezpečnosti po zjištění potřebných údajů osobám, které jely ve vozidle, splnění jejich zvláštního úkolu.

§ 45

Povinné školení o pravidlech silničního provozu

(¹) Účastníku silničního provozu, který poruší pravidla silničního provozu nebo neuposlechne pokynů vyjádřených dopravními značkami nebo dopravními zařízeními anebo neuposlechne pokynů dopravních orgánů, může být — bez újmy trestních opatření — uloženo, aby se na vlastní útraty zúčastnil povinného školení o pravidlech silničního provozu.

(²) Povinné školení provádí Svaz pro spolupráci s armádou nebo jiná společenská organizace za součinnosti orgánů Veřejné bezpečnosti.

(³) Doba povinného školení nesmí být delší než 3 hodiny.

Část II

ŘÍZENÍ SILNIČNÍHO PROVOZU

§ 46

Dopravní značky a dopravní zařízení

(¹) V silničním provozu jsou užívány

- a) dopravní značky na tabulích (svislé), a to — značky výstražné,

- značky vyjadřující zákazy a příkazy,
— značky vyjadřující dopravní informace;

- b) dopravní značky na vozovce a součástech silnice (vodorovné), a to
— značky podélné,
— značky příčné,
— jiné značky.

(²) Dopravní značky na vozovce podélné a příčné jsou tvořeny souvislými nebo přerušovanými čarami. Přerušovaná čára může být v uzavřené obci tvořena výjimečně hřeby apod. Jiné dopravní značky jsou např. šipky, rovnoběžné šikmé čáry, vyznačení parkovišť, značky na krajnici nebo chodníku, nápisy na vozovce apod.

(³) U dopravních značek na vozovce:

- a) podélná čára souvislá nesmí být vozidlem přejížděna a ani náklad nesmí přes tuto čáru přesahovat, není-li to nutné k odbočení nebo vyjetí ze silnice,
b) podélná čára přerušovaná smí být vozidlem přejížděna při zachování pravidel silničního provozu,
c) jsou-li umístěny vedle sebe podélná čára souvislá a přerušovaná, řídí se řidič jen významem čáry bližší směru jeho jízdy,
d) podélná čára souvislá na krajnici nebo na chodníku vyznačuje úsek, v němž je zakázáno s vozidlem stát,
e) příčná čára souvislá přes dopravní pruh vozovky nebo na jednosměrné silnici přes celou šířku vozovky udává, kde je třeba s vozidlem zastavit na podkladě příkazu dopravní značky svislé, světelného znamení nebo znamení dopravního orgánu,
f) příčnými čarami přerušovanými přes vozovku nebo podélnými čarami typu „zebra“ jsou vyznačeny přechody pro chodce,
g) šikmé rovnoběžné čáry vyznačují prostory, do kterých je zakázáno vozidlu vjíždět,
h) šipky vyznačují předepsaný směr jízdy, řazení před křižovatkou apod.,
ch) různé nápisy opakují údaje dopravních značek svislých nebo poskytují údaje, které nemohou být těmito dopravními značkami dávány.

(⁴) Dopravními zařízeními jsou světelná znamení, reflexní proužky a odrazová skla, vyznačující okraje silniční koruny, vodící tabule a zrcadla v nebezpečných zatáčkách, ochranné ostrůvky, zábradlí, odrazníky, směrové kůly, řetězy a jiná za-

řízení určená pro řízení a zajištění silničního provozu.

[²] V silničním provozu smí být užíváno pouze opravních značek uvedených v příloze k této vyhlášce. Není dovoleno umísťovat v blízkosti silnice akákoliv zařízení, jež by mohla vést k záměně dopravní značkou nebo dopravním zařízením nebo která by dopravní značku nebo dopravní zařízení zakrývala anebo svojí úpravou význam dopravní značky nebo dopravního zařízení zmenšovala. Vlastníci a uživatelé nemovitostí při silnici jsou povinni bez úplaty dovolit, aby na jejich nemovitosti byly umístěny a udržovány dopravní značky nebo dopravní zařízení, která slouží silničnímu provozu.

§ 47

Dopravní orgány

[¹] Silniční provoz řídí a na něj dozírají dopravní orgány Veřejné bezpečnosti a jiné orgány, které podle příslušných předpisů pověřil ministerstvo vnitra.

[²] Na silnici, která je na přechodnou dobu užitá pro vojenskou dopravu, jsou dopravními orgány orgány vojenské pořádkové služby (regulační orgány), označené na levém rukávě červenou páskou s bílým písmenem „R“ (nebo „P“) na modrém kruhovém podkladě.

[³] Okresní dopravní inspektorát může zmocnit také jiné osoby dobrovolně se hlásící, aby pomáhaly při zajišťování bezpečnosti a plynulosti silničního provozu. Tito pomocníci musí být označeni na levém rukávě páskou a musí mít k výkonu pomocné služby písemné zmocnění vydané okresním dopravním inspektorátem. Účastníci silničního provozu jsou povinni jejich pokynů uposlechnout.

[⁴] Pokyny dopravních orgánů mají přednost před pravidly silničního provozu i před pokyny vyjádřenými dopravními značkami nebo dopravními zařízeními.

§ 48

Znamení dopravních orgánů Veřejné bezpečnosti

[¹] Dopravní orgán Veřejné bezpečnosti řídí silniční provoz pokyny paží a změnou postoje. Pro lepší viditelnost pokynů dávaných pažemi užívá dopravní orgán Veřejné bezpečnosti směrovky, kterou drží v pravé ruce.

[²] K řízení silničního provozu se užívá těchto znamení:

a) znamení „Stůj!“ dávané upažením jedné nebo obou paží napříč zakázaného směru provozu,

přičemž dopravní orgán stojí čelem nebo zády k zastavovanému směru;

b) znamení „Pozor!“ dávané vztyčením paže nebo užívá-li dopravní orgán směrovky, vztyčením předloktí pravé ruky;

c) znamení „Volno!“ dávané upažením jedné nebo obou paží ve volném směru provozu, přičemž dopravní orgán stojí bočně k dovolenému směru provozu;

d) znamení „Zrychlit jízdu!“ dávané krčením upažené paže přes střed těla;

e) znamení „Zpomalit jízdu!“ dávané kýváním upažené paže nahoru a dolů.

Při znamení „Stůj!“ a „Volno!“ může dopravní orgán připažít jednu nebo obě paže, postačí-li řídit provoz jen změnou postoje.

[³] Při začátku a skončení řízení provozu a při každé změně směru musí dopravní orgán vycházet ze znamení „Pozor!“.

[⁴] Na křižovatce znamená upažení jedné nebo obou paží „Volno!“ ve směru upažení a „Stůj!“ ve směru pro příčný provoz. Na znamení „Volno!“ pokračuje řidič v jízdě; odbočit vpravo a vlevo smí podle ustanovení o odbočování.

[⁵] Znamení „Pozor!“ znamená:

a) pro řidiče jedoucího ve směru, pro který byl provoz před tím zastaven, „Pozor, změna směru!“; tento řidič se musí připravit k jízdě;

b) pro řidiče jedoucího ve směru před tím volném, „Zastav!“; tento řidič musí před křižovatkou zastavit;

c) pro řidiče v prostoru křižovatky „Uvolni křižovátku!“; tento řidič musí opustit neprodleně křižovátku.

[⁶] Je-li řidič povinen zastavit před křižovatkou, musí zastavit před její hranicí. Hranici křižovatky tvoří příčná čára souvislá přes dopravní pruh vozovky, na jednosměrné silnici přes celou šířku vozovky (stopčára); kde této čáry není, tvoří hranici vnější označení přechodu pro chodce a kde ani toho není, spojnice bodů, kde se setkávají okraje vozovky.

[⁷] Znamení dopravního orgánu platí stejně i pro chodce.

§ 49

Světelná znamení

[¹] Užívá-li se k řízení silničního provozu světelných znamení, znamená:

červené světlo: „Stůj!“

žluté světlo: „Pozor!“

zelené světlo: „Volno!“.

Zastavování vozidel

(²) Na znamení červeného světla doplněného současně rozsvícenou zelenou šipkou nebo zelenou šipkou na bílé tabulce, je dovoleno odbočovat vpravo. Řidič odbočujícího vozidla je však povinen dát přednost v jízdě vozidlu přijíždějícímu do křižovatky zleva a brát zvýšený ohled na chodce, kteří přecházejí vozovku ve volném směru.

(³) Přerušované žluté světlo označuje místo, kde je třeba zvýšené opatrnosti.

§ 50

Znamení vojenských dopravních orgánů

(¹) Orgán vojenské pořádkové služby (regulační orgán) řídí silniční provoz pokyny paží a změnou postoje. Pro lepší viditelnost pokynů dávaných pažemi užívá regulační orgán za normální viditelnosti červeného praporku, který drží v levé ruce, a žlutého praporku, který drží v pravé ruce; za snížené viditelnosti řídí silniční provoz barevnými svítilnami.

(²) K řízení silničního provozu se užívá těchto znamení:

- a) znamení „Stůj!“ dávané vztyčením levé paže s červeným praporkem nebo upažením jedné anebo obou paží s praporky napříč zakázaného směru provozu, přičemž regulační orgán stojí čelem nebo zády k zastavovanému směru,
- b) znamení „Pozor!“ dávané vztyčením pravé paže se žlutým praporkem, přičemž červený praporek směřuje k zemi;
- c) znamení „Volno!“ dávané z postoje „Pozor!“ tím, že regulační orgán vykoná obrat vlevo nebo vpravo vbok a upaží jednu nebo obě paže s praporky do volného směru provozu;
- d) znamení „Zrychlit jízdu!“ dávané rychlým máváním žlutým praporkem napříč směru provozu;
- e) znamení „Zpomalit jízdu!“ dávané pomalým máváním červeným praporkem napříč směru provozu.

(³) Za snížené viditelnosti dává regulační orgán znamení barevnou svítilnou. K označení svého stanoviště, pro znamení „Volno!“, „Pozor!“ a „Zrychlit jízdu!“ užívá světla zeleného; pro znamení „Stůj!“ a „Zpomalit jízdu!“ užívá světla červeného.

(⁴) Za snížené viditelnosti užívá regulační orgán na křižovatce se zvlášť hustým provozem k řízení provozu dvou barevných svítilen obdobným způsobem jako za normální viditelnosti praporků.

(¹) Zastavovat vozidla smějí jen orgány Veřejné bezpečnosti konající službu ve stejnokroji, orgány vojenské pořádkové služby (§ 47 odst. 2) a osoby uvedené v § 37 odst. 3 a § 47 odst. 3, v blízkosti železničního přejezdu též železniční orgán (§ 21 odst. 2 písm b).

(²) Znamení k zastavení může dopravní orgán dávat vztyčením paže nebo červeným zastavovacím terčem, z jedoucího vozidla též kýváním upažené paže nahoru a dolů. Za snížené viditelnosti dává znamení k zastavení červeným světlem.

§ 52

Místní úprava silničního provozu

(¹) Vyžaduje-li to podle místních poměrů bezpečnost nebo plynulost silničního provozu, je možno silniční provoz v míře nezbytně nutné upravit, omezit nebo zastavit; na takovou místní úpravu je třeba upozornit příslušnou dopravní značkou nebo dopravním zařízením.

(²) O místní úpravě silničního provozu s výjimkou uzavírky a objíždky rozhoduje místně příslušný okresní dopravní inspektorát v součinnosti s místním národním výborem a s orgány silniční správy. O uzavírce a objížďce rozhodují orgány silniční správy podle zvláštních předpisů.

(³) Jsou-li na silnici prováděny opravné práce, které vyžadují úplné nebo částečné uzavírky silnice, je třeba uzavírku označit podle ustanovení čl. 12 a 13 přílohy k této vyhlášce. Na provádění prací, které nevyžadují ani částečného uzavření silnice, stačí upozornit dopravní značkou „Práce na silnici“ (č. 11) nebo červeným praporkem, za snížené viditelnosti červeným světlem. Označení je povinen provést ten, kdo práce provádí; odpovědným je vedoucí pracoviště.

(⁴) Pro určité účely, při nichž musí být užito silnice, např. při měření, může krajský dopravní inspektorát k zajištění bezpečnosti pracovníků povolit užívání přenosných dopravních značek. Orgány silniční správy a organizací silničního hospodářství smějí užívat přenosných dopravních značek bez tohoto povolení.

(⁵) Má-li být pro vozidla, která uzavřenou obcí pouze projíždějí, určen vnější okruh, užije se k vyznačení okruhu bílo-červenobílého pruhu (na sloupech nadzemních vedení apod.). Má-li být pro vo-

zidla, která nejedou do středu uzavřené obce, určen vnitřní okruh, užije se k vyznačení okruhu bílo-modro-bílého pruhu.

Část III

VÝJIMKY A ÚLEVY Z PRAVIDEL SILNIČNÍHO PROVOZU

§ 53

Výjimky a úlevy

(¹) Řidiči vozidel požární ochrany a zdravotnické a důlní záchranné služby a vozidel ozbrojených sborů nemusí dodržovat, vyžaduje-li to nezbytně plnění jejich zvláštních úkolů, ustanovení této vyhlášky s výjimkou těch ustanovení, která se na ně přímo vztahují. Na speciální vozidla ozbrojených sborů se nevztahují ta ustanovení vyhlášky, jejichž dodržení nedovoluje konstrukce těchto vozidel.

(²) Na vozidla určená k udržování, čištění a provádění oprav všech zařízení na silnici se nevztahují ta ustanovení vyhlášky, jejichž dodržení by znemožňovalo nebo značně ztěžovalo provedení potřebných prací. Totéž platí pro osoby pracující na silnici.

(³) V jednotlivých případech nebo pro jednotlivé skupiny případů anebo pro určité silnice může povolit výjimku příslušný dopravní inspektorát. Je-li třeba povolení výjimky uvést ve všeobecnou známost, je třeba tak učinit způsobem v místě obvyklým.

(⁴) Výjimku, které je v silničním provozu okamžitě třeba, smí povolit také dopravní orgán na místě samém.

Část IV

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 54

Trestní ustanovení

Porušení ustanovení této vyhlášky se stíhá podle § 12 až 15 vládního nařízení č. 54/1953 Sb., o provozu na silnicích, ve znění zákonného opatření předsednictva Národního shromáždění č. 13/1956 Sb.*)

§ 55

Platnost vyhlášky pro trolejbusy a motocykly

(¹) Ustanovení této vyhlášky platná pro motorová vozidla vztahují se též na trolejbusy.

(²) Ustanovení této vyhlášky platná pro motocykly vztahují se též na skútry a na motocykly o obsahu válců do 50 ccm bez ohledu na to, má-li jejich konstrukce podstatné znaky motocyklu nebo kola s pomocným motorem (malé motocykly). Řidič malého motocyklu není však povinen užívat za jízdy ochranné přilby.

(³) Odborná způsobilost k řízení malého motocyklu se prokazuje zvláštním oprávněním.

§ 56

Přechodná a zrušovací ustanovení

(¹) Osoby, které byly držitelé malého motocyklu již před 1. lednem 1961, jsou povinny získat oprávnění k řízení nejpozději do 31. prosince 1961.

(²) Dopravní značky nově stanovené v příloze k této vyhlášce musí být zavedeny nejpozději do 31. prosince 1961; dopravní značky č. 63 až 65, 67a, 67b nejpozději však do 31. prosince 1965.

(³) Zrušují se §§ 7 až 57 a §§ 98 až 110 vyhlášky ministerstva vnitřní č. 145/1956 Ú. l., o provozu na silnicích, včetně přílohy k části II. uvedené vyhlášky i s obrazcovou přílohou a vyhláška ministerstva vnitřní č. 197/1958 Ú. l., kterou se doplňuje vyhláška č. 145/1956 Ú. l., o provozu na silnicích **). Do zavedení nových dopravních značek zůstávají však v platnosti jim odpovídající dopravní značky v dosavadní úpravě.

(⁴) Nedotčeny zůstávají vyhláška Ústředního národního výboru hlavního města Prahy č. 183/1956 Ú. l., kterou se vydává dopravní řád pro hlavní město Prahu, a vyhláška Ústředního národního výboru města Bratislavy č. 213/1958 Ú. v., kterou se vydává dopravní řád pro město Bratislavu.

§ 57

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti ode dne 1. ledna 1961.

Ministr:

Barák v. r.

*) O ukládání pokut v blokovém řízení platí vyhláška ministerstva vnitřní č. 273/1956 Ú. l., o blokovém řízení.

**) Úřední sdělení ministerstva vnitřní o podmínkách pro provoz mopedů na silnicích uveřejněné v částce 108 Úředního listu z roku 1957 se stává ode dne 1. ledna 1961 bezpředmětným.

Příloha k vyhlášce ministerstva vnitra č. 141/1960 Sb.,

kterou se vydávají pravidla silničního provozu

Část I

DOPRAVNÍ ZNAČKY NA TABULÍCH (SVISLÉ)

Čl. 1

Výstražné značky

Výstražnými značkami se na silnici vyznačují místa, kde účastník silničního provozu musí zvýšit pozornost a dbát zvláštní opatrnosti.

Čl. 2

Zvláštní ustanovení o užívání některých výstražných značek

[¹] Následuje-li za sebou více než dvě zatáčky, umístí se před první z nich dopravní značka „Několik zatáček za sebou, první vpravo (první vlevo)“ (č. 2e nebo 2f). Číslice uvedená na tabulce pod dopravní značkou vyznačuje celkový počet zatáček.

[²] Dopravní značky „Křižovatka“ (č. 3a) se užívá jedině k označení křižovatky silnic bez přednosti v jízdě. V uzavřené obci se tato dopravní značka umísťuje jen výjimečně. Je-li třeba, aby řidič byl upozorněn na zvláštní tvar křižovatky, užije se dopravní značky „Křižovatka s vyznačením tvaru“ (č. 3b).

[³] Dopravní značkou „Nebezpečný spád“ (č. 9) se označuje místo, kde spád silnice přesahuje 10 % nebo kde místní poměry činí svah nebezpečným.

[⁴] Dopravní značky „Křižovatka se silnicí bez přednosti v jízdě“ (č. 17a) se užije k označení křižovatky silnice s předností v jízdě se silnicí bez přednosti v jízdě. Je-li třeba, aby řidič byl upozorněn na zvláštní tvar křižovatky a jaká přednost v ní platí, užije se dopravní značky „Křižovatka se silnicí bez přednosti v jízdě (s vyznačením tvaru a přednosti v jízdě)“ (č. 17b).

[⁵] Dopravní značka „Křižovatka se silnicí bez přednosti v jízdě“ (č. 17a) se umísťuje na silnici s předností v jízdě zpravidla jen mimo uzavřenou obec, a to pouze tehdy, je-li na silnici bez přednosti v jízdě umístěna dopravní značka „Pozor, dej přednost v jízdě!“ (č. 19a) nebo „Stůj, dej přednost v jízdě!“ (č. 38). Dopravní značky „Křižovatka se silnicí bez přednosti v jízdě (s vyznačením tvaru

s předností v jízdě)“ (č. 17b) se užije v případě potřeby i v uzavřené obci.

[⁶] Dopravní značky „Jiné nebezpečí“ (č. 18) se užije, je-li třeba, aby byl řidič upozorněn na jiná nebezpečná místa než na ta, která se vyznačují zvláštní dopravní značkou. Druh nebezpečí lze vyznačit na tabulce pod dopravní značkou (např. „Padající kamení“ apod.).

[⁷] Dopravní značka „Pozor, dej přednost v jízdě!“ (č. 19a) se doplní, je-li třeba vyznačit přednost v jízdě v křižovatce, tabulkou obdobně jako u dopravní značky č. 17b. Dopravní značky „Pozor, silnice s předností v jízdě! (s udáním vzdálenosti)“ (č. 19b) se užije jako předsunuté dopravní značky kromě dopravní značky č. 19a, kde to bezpečnost silničního provozu vyžaduje.

Čl. 3

Označení železničních přejezdů

[¹] Železniční přejezdy se označují dopravními značkami č. 4 až 8d.

[²] Výstraha před železničním přejezdem je zdůrazněna dopravní značkou „Návěstní deska pro železniční přejezd“ (č. 8a až 8d). Ve vzdálenosti 240 m od železničního přejezdu se umístí návěstní deska se třemi červenými šikmými pruhy (č. 8a nebo 8b), nad níž se připevní dopravní značka „Železniční přejezd se závorami“ (č. 4) nebo „Železniční přejezd bez závor“ (č. 5). Návěstní deska se opakuje ještě dvakrát ve třetinách vzdálenosti dopravní značky od železničního přejezdu, a to nejprve se dvěma (č. 8c) a poté s jedním pruhem (č. 8d).

[³] Je-li vzdálenost mezi dvěma železničními přejezdy kratší než 240 m, umístí se před druhým železničním přejezdem návěstní deska s tolika pruhy, kolikrát je vzdálenost mezi oběma železničními přejezdy delší než 80 m; je-li tato vzdálenost kratší než 80 m, užije se návěstní desky s jedním pruhem. V obou případech se vždy na první návěstní desku umístí dopravní značka č. 4 nebo 5.

[⁴] Na silnicích I. třídy a důležitých silnicích II. třídy se návěstní desky umísťují po obou stra-

nách silnice, na ostatních silnicích jen po pravé straně.

(¹) Železniční přejezd bez závor se vždy označuje též dopravní značkou „Výstražný kříž pro železniční přejezd bez závor jednokolejný — dvoukolejný nebo vícekolejný“ (č. 6a, 6b), pod níž může být světelné zařízení, které nejméně dvěma červenými přerušovanými světly příkazuje zastavit.

(⁶) Železniční vlečka je označena pouze dopravní značkou „Železniční vlečka“ (č. 7).

(⁷) Šikmé pruhy na návěstních deskách (č. 8a až 8d) musí být upraveny tak, aby za snížené viditelnosti odrážely světelné paprsky.

Čl. 4

Umísťování výstražných značek

(¹) Výstražné značky se umísťují — s výjimkou dopravních značek uvedených v odstavci 2 — ve vzdálenosti nejméně 150 m a nejvíce 250 m před nebezpečným místem. Vyžadují-li místní poměry, aby výstražná značka byla umístěna ve vzdálenosti podstatně kratší, uvede se tato vzdálenost v metrech na zvláštní tabulce pod dopravní značkou.

(²) Výstražná značka

- a) „Výstražný kříž pro železniční přejezd bez závor jednokolejný — dvoukolejný nebo vícekolejný“ (č. 6a, 6b) se umísťuje těsně před železničním přejezdem bez závor,
- b) „Přechod pro chodce“ (č. 13) se umísťuje těsně před přechodem, a to tak, aby byla viditelná řidičům,
- c) „Pozor, děti!“ (č. 14) se umísťuje ve vzdálenosti 25 m od školy, hřiště apod.,
- d) „Pozor, dej přednost v jízdě!“ (č. 19a) se umísťuje v uzavřené obci nejdále 25 m, mimo ni nejdále 50 m od křižovatky.

Čl. 5

Zvláštní ustanovení o užívání některých dopravních značek vyjadřujících zákazy a příkazy

(¹) Dopravní značka „Stůj, dej přednost v jízdě!“ (č. 38) musí být za snížené viditelnosti osvětlena nebo upravena tak, aby odrážela světelné paprsky. Je-li třeba vyznačit přednost v jízdě na křižovatce, doplní se dopravní značka tabulkou obdobně jako u dopravní značky č. 17b.

(²) U dopravní značky „Stůj, celní úřad!“ (č. 39) se uvede pod nápisem „Clo“ překlad v řeči sousedního státu.

(³) Dopravní značka „Zákaz zastavení“ (č. 40a) a dopravní značka „Zákaz stání“ (č. 40b) může obsahovat bližší údaje, které se vyznačují ve spodní části červeného okraje příslušné dopravní značky v bílé barvě (č. 40c) nebo na tabulce umístěné pod dopravní značkou.

(⁴) V dopravní značce „Jiný zákaz“ (č. 45) se vyznačí např. zákazy „Průjezd zakázán“, „Nakládání a skládání zakázáno“ s uvedením doby, kdy zákaz platí; začátek a konec úseku se vyznačí na této dopravní značce slovy „Začátek“ a „Konec“ apod. V dopravní značce „Jiný příkaz“ (č. 51) se vyznačí např. příkazy „Chodte vlevo!“, „Pro jezdce“ apod.

Čl. 6

Umísťování dopravních značek vyjadřujících zákazy a příkazy

(¹) Dopravní značky vyjadřující zákazy a příkazy se umísťují s výjimkou dopravních značek uvedených v odstavci 2 a 3 — těsně před místem, kde zákaz nebo příkaz počíná, popřípadě kde končí.

(²) Na umístění dopravní značky „Stůj, dej přednost v jízdě!“ (č. 38) se vztahuje obdobně ustanovení čl. 4 odst. 2 písm. d).

(³) Kde je to třeba, lze užít dopravních značek „Zákaz vjezdu nákladních automobilů, jejichž celková váha přesahuje vyznačenou mez“ (č. 30), „Zákaz vjezdu vozidel, jejichž celková šířka přesahuje vyznačenou mez“ (č. 33), „Zákaz vjezdu vozidel, jejichž celková výška přesahuje vyznačenou mez“ (č. 34), „Zákaz vjezdu vozidel, jejichž celková váha přesahuje vyznačenou mez“ (č. 35a) a „Zákaz vjezdu vozidel, jako u značky č. 35a, dovolující však vjezd na most jedinému vozidlu až do celkové váhy vyznačené pod značkou“ (č. 35b) nejen před místem, kde zákaz začíná, nýbrž též na nejbližší předcházející křižovatce s tabulkou pod dopravní značkou obsahující informace o vzdálenosti místa, případně objízďce apod.

(⁴) Užije-li se na zúženém místě dopravní značky „Dej přednost v jízdě protijedoucím vozidlům!“ (č. 44), musí být z opačné strany užito dopravní značky „Přednost v jízdě před protijedoucími vozidly“ (č. 61).

Čl. 7

Dopravní značky vyjadřující dopravní informace

(¹) Dopravní značky vyjadřující dopravní informace slouží k usnadnění silničního provozu a napomáhají orientaci řidiče.

(2) Pod dopravní značkou „Čerpací stanice“ (č. 57) může být uveden na zvláštní tabulce údaj o době, kdy čerpací stanice je v provozu.

Čl. 8

Návěst před křižovatkou

Dopravní značkou „Návěst před křižovatkou“ (č. 63) se vyznačují směry silnic na nejbližší křižovatce. Této dopravní značce se užívá pouze před důležitými křižovatkami, a to zpravidla jen mimo uzavřenou obec.

Čl. 9

Směrové tabule

(1) Na dopravní značce „Směrová tabule“ (č. 64a až 64d) je uveden název všeobecně známé obce, z níž vyplývá další průběh silnice (dálkový cíl), popřípadě i název nejbližší dopravně významné obce, která leží na téže silnici (blízký cíl), v obou případech s udáním vzdálenosti v kilometrech do středu příslušných obcí. Na silnici místního významu může být na směrové tabuli uveden jen blízký cíl.

(2) Na silnici s neuzavřenou vozovkou je na dopravní značce „Směrová tabule pro silnici s neuzavřenou vozovkou“ (č. 65) uveden název nejbližší obce a vzdálenost v kilometrech do jejího středu.

Čl. 10

Místní tabule

Dopravní značka „Místní tabule“ (č. 67a, 67b) obsahuje název obce, před níž je umístěna.

Čl. 11

Umístování dopravních značek vyjadřujících dopravní informace

(1) Dopravní značky „Parkoviště“ (č. 52a až 52c), „Nemocnice“ (č. 53), „Staniče první pomoci“ (č. 54), „Správkárna“ (č. 55) a „Telefon“ (č. 56) se umísťují v těsné blízkosti těchto objektů.

(2) Dopravní značka „Čerpací stanice“ (č. 57) se umísťuje před čerpací stanicí ve vzdálenosti uvedené na dopravní značce.

(3) Dopravní značka „Silnice s předností v jízdě“ (č. 58) se umísťuje zejména také v uzavřené obci v průběhu silnice s předností v jízdě.

(4) Dopravní značka „Návěst před křižovatkou“ (č. 63) se umísťuje mimo uzavřenou obec ve vzdálenosti 100 až 250 m před křižovatkou. Je-li třeba

výjimečně užít této dopravní značky v uzavřené obci, může být tato vzdálenost přiměřeně zkrácena.

(5) Dopravní značka „Směrová tabule“ (č. 64a až 64d) se umísťuje na křižovatce nebo za větší obcí.

(6) Dopravní značka „Místní tabule“ (č. 67a, 67b) se umísťuje na začátku uzavřené obce, pokud možno u prvních budov obce.

(7) Dopravní značky „Číslo silnice“ (č. 68) a „Dálková silnice pro mezinárodní provoz“ (č. 69) se umísťují pod směrovou tabulí nebo na zvláštním sloupku.

Čl. 12

Úplné uzavírky silnic

(1) Je-li silnice zcela uzavřena pro provoz (úplná uzavírka), přepaží se na obou koncích uzavřeného úseku červenobíle pruhovanými zábranami; za snížené viditelnosti se zábrany označí červeným světlem a červenými odrazovými skly nebo reflexními proužky. V místě, kde začíná objížďka, umístí se dopravní značky „Zákaz vjezdu všech vozidel (v obou směrech)“ (č. 20), „Tabule pro vyznačení objížďky“ (č. 71) a „Směrová tabule pro vyznačení objížďky v jejím průběhu“ (č. 70). Dopravní značky č. 70 se užijí též v průběhu objížďky v těch místech, kde je možná ztráta směru objížďky. Je-li směr provozu závazně určen (např. pro určitý druh vozidel), umístí se na začátku objížďky ještě dopravní značka „Příkázaný směr jízdy“ (č. 46).

(2) Ve vzdálenosti 150 m před místem, kde začíná objížďka, se umístí dopravní značka „Jiné nebezpečí“ (č. 18), pod níž se připevní tabulka s nápisem „Objížďka“.

(3) Netrvá-li úplná uzavírka déle než 12 hodin (krátkodobá uzavírka), užije se k jejímu vyznačení kromě červenobílých zábran toliko dopravních značek č. 20 a č. 70. Pod předsunutou dopravní značku č. 18 se umístí tabulka s uvedením časového rozsahu uzavírky.

Čl. 13

Částečné uzavírky silnic

(1) Je-li silnice částečně uzavřena pro provoz (částečná uzavírka), přepaží se částečně uzavřený úsek silnice na obou koncích příčně postavenými červenobíle pruhovanými zábranami; za snížené viditelnosti se zábrany označí červeným světlem a červenými odrazovými skly nebo reflexními proužky. Zábrany mohou být upevněny na pracov-

ním stroji nebo na vozidle, stojícím na začátku nebo na konci částečně uzavřeného úseku. Nad zábrany označujícími začátek uzavřeného úseku se umístí dopravní značka „Práce na silnici“ (č. 11) a je-li to k zajištění bezpečnosti pracovníků nutné, i dopravní značka „Nejvyšší dovozená rychlost“ (č. 36); v takovém případě nesmí však být rychlost jízdy omezena pod 15 km za hodinu.

[²] V místě, kde je řidič nucen v důsledku částečného uzavření silnice vjet na levou polovinu vozovky, umístí se ještě dopravní značka „Přikázaný směr jízdy“ (č. 46c); tato značka se opakuje v místě, kde se řidič musí vrátit na pravou polovinu vozovky. Nad zábrany označujícími konec uzavřeného úseku se umístí dopravní značka „Konec snížené rychlosti“ (č. 37), byla-li na začátku úseku rychlost jízdy omezena dopravní značkou č. 36.

[³] Vyžaduje-li to ochrana silnice, je možno uzavřít silnici pro provoz pouze některého druhu vozidel (např. těžké nákladní automobily, povozy apod.). K označení takovéto částečné uzavírky se určité příslušné dopravní značky zakazující vjezd určitému druhu vozidel nebo vozidel nad určitou váhu (č. 30, 32, 35a) a dopravní značky „Směrová tabule pro vyznačení objížďky v jejím průběhu“ (č. 70), doplněné údajem o druhu vozidel, pro něž platí uzavírka a objížďka. Tyto dopravní značky se umístí v místě, kde objížďka začíná.

Část II.

DOPRAVNÍ ZNAČKY NA VOZOVCE A SOUČÁSTECH SILNICE (VODOROVNÉ) A DOPRAVNÍ ZAŘÍZENÍ

Čl. 14

Dopravní značky na vozovce a součástech silnice (vodorovné)

[¹] Podélné čáry mohou být užívány zejména k vyznačení osy vozovky nebo dopravních pruhů. Lze je také užívat jako vodičích čar při odbočování doplněných šipkami nebo k vyznačení okraje vozovky. Podélné čáry souvislé mají být užívány zejména tam, kde je zakázáno předjíždění.

[²] Podélná čára souvislá doplněná vlevo čarou přerušovanou může být užívána k vyznačení zákazu předjíždění tam, kde v protisměru je předjíždění dovoleno.

[³] Příčné čáry souvislé mohou být užívány zejména jako stopčáry, které lze doplnit nápisem STOP. Příčné čáry přerušované nebo podélné čáry typu „zebra“ mohou být užívány k vyznačení přechodů pro chodce.

[⁴] Šikmé rovnoběžné čáry mohou být užívány zejména k vyznačení nástupních nebo ochranných ostrůvků a jiných částí vozovky, kam nesmějí vozidla vjíždět.

[⁵] Čáry mohou být užívány také k zlepšení viditelnosti krajnic nebo chodníků apod.

[⁶] Šipky mohou být užívány zejména pro usměrnění provozu na křižovatkách a před nimi, u ochranných ostrůvků apod.

[⁷] Různé nápisy na vozovce mohou být užívány k vyznačení stopčáry, dálkového cíle apod.

Čl. 15

Dopravní zařízení

Odrážníky, směrové kůly, zábradlí, sloupy nadzemních vedení, silniční stromoví a jiné předměty, označující okraje silničních korun nebo do silnice zasahující, opatřují se reflexními proužky nebo odrazovými skly v barvě oranžové po pravé straně ve směru jízdy a v barvě bílé po levé straně.

Část III

SPOLEČNÁ USTANOVENÍ O TVARECH A ROZMĚRECH DOPRAVNÍCH ZNAČEK A DOPRAVNÍCH ZAŘÍZENÍ A O JEJICH UMÍSTĚNÍ

Čl. 16

Dopravní značky na tabulích (svislé) musí být provedeny podle vzorů uvedených v této příloze. Podrobnosti o provedení dopravních značek na tabulích (svislých), dopravních značek na vozovce a součástech silnice (vodorovných) a dopravních zařízení, zejména pokud jde o jejich velikost, barvu a viditelnost a jejich umístování, stanoví ministerstvo dopravy a spoju v dohodě s ministerstvem vnitra. Tyto pokyny jsou závazné pro všechny orgány a organizace, které vyrábějí a umísťují dopravní značky a dopravní zařízení.

SEZNAM DOPRAVNÍCH ZNAČEK

- I. Dopravní značky na tabulích (svislé)**
- A. Výstražné značky**
- Č. 1 Příčná stružka nebo hrbol
- Č. 2a Zatáčka vpravo
- Č. 2b Zatáčka vlevo
- Č. 2c Dvojitá zatáčka, první vpravo
- Č. 2d Dvojitá zatáčka, první vlevo
- Č. 2e Několik zatáček za sebou, první vpravo
- Č. 2f Několik zatáček za sebou, první vlevo
- Č. 3a Křížovatka
- Č. 3b Křížovatka s vyznačením tvaru
- Č. 4 Železniční přejezd se závory
- Č. 5 Železniční přejezd bez závory
- Č. 6a Výstražný kříž pro železniční přejezd bez závory jednokolejný
- Č. 8b Výstražný kříž pro železniční přejezd bez závory dvoukolejný nebo vícekolejný
- Č. 7 Železniční vlečka
- Č. 8a Návěstní deska pro železniční přejezd — vpravo
- Č. 8b Návěstní deska pro železniční přejezd — vlevo
- Č. 8c Návěstní deska pro železniční přejezd — vlevo
- Č. 8d Návěstní deska pro železniční přejezd — vpravo
- Č. 9 Nebezpečný spád
- Č. 10 Zúžená vozovka
- Č. 11 Práce na silnici
- Č. 12 Nebezpečí smyku
- Č. 13 Přechod pro chodce
- Č. 14 Pozor, děti!
- Č. 15 Pozor, zvířata!
- Č. 16 Pozor, zvěř!
- Č. 17a Křížovatka se silnicí bez přednosti v jízdě
- Č. 17b Křížovatka se silnicí bez přednosti v jízdě (s vyznačením tvaru a přednosti v jízdě)
- Č. 18 Jiné nebezpečí
- Č. 19a Pozor, dej přednost v jízdě!
- Č. 19b Pozor, silnice s předností v jízdě! (s udáním vzdálenosti)
- B. Značky vyjadřující zákazy a příkazy**
- Č. 20 Zákaz vjezdu všech vozidel (v obou směrech)
- Č. 21 Zákaz vjezdu všech vozidel do jednosměrné ulice
- Č. 22a Zákaz odbočování vpravo
- Č. 22b Zákaz odbočování vlevo
- Č. 23 Zákaz vzájemného předjíždění motorových vozidel
- Č. 24 Konec zákazu vzájemného předjíždění motorových vozidel
- Č. 25 Zákaz předjíždění pro nákladní automobily
- Č. 26 Konec zákazu předjíždění pro nákladní automobily
- Č. 27 Zákaz vjezdu všech motorových vozidel s výjimkou motocyklů bez postranního vozíku
- Č. 28 Zákaz vjezdu motocyklů bez postranního vozíku
- Č. 29 Zákaz vjezdu všech motorových vozidel
- Č. 30 Zákaz vjezdu nákladních automobilů, jejichž celková váha*) přesahuje vyznačenou mez
- Č. 31 Zákaz vjezdu cyklistů
- Č. 32 Zákaz vjezdu povozů
- Č. 33 Zákaz vjezdu vozidel, jejichž celková šířka přesahuje vyznačenou mez
- Č. 34 Zákaz vjezdu vozidel, jejichž celková výška přesahuje vyznačenou mez
- Č. 35a Zákaz vjezdu vozidel, jejichž celková váha*) přesahuje vyznačenou mez
- Č. 35b Zákaz vjezdu vozidel, jako u značky č. 35a, dovolující však vjezd na most jedinému vozidlu až do celkové váhy*) vyznačené pod značkou

*) Rozhodující je celková váha uvedená v osvědčení o technickém průkazu.

Č. 36 Nejvyšší dovolená rychlost	Č. 61 Přednost v jízdě před protijedoucími vozidly
Č. 37 Konec snížené (zvýšené) rychlosti	Č. 62a Tábořiště pro stany
Č. 38 Stůj, dej přednost v jízdě!	Č. 62b Tábořiště pro obytné přívěsy
Č. 39 Stůj, celní úřad!	Č. 62c Tábořiště pro stany a obytné přívěsy
Č. 40a Zákaz zastavení	Č. 63 Návěst před křižovatkou
Č. 40b Zákaz stání	Č. 64a Směrová tabule (s jedním cílem)
Č. 40c Zákaz stání omezen na vyznačenou dobu	Č. 64b Směrová tabule (s dvěma cíly)
Č. 41 Konec zákazu zastavení nebo stání	Č. 64c Směrová tabule (s jedním cílem)
Č. 42 Zákaz zvukových znamení	Č. 64d Směrová tabule (s dvěma cíly)
Č. 43 Konec zákazu zvukových znamení	Č. 65 Směrová tabule pro silnici s nezpevněnou vozovkou
Č. 44 Dej přednost v jízdě protijedoucí vozidlům!	Č. 66 Směrová tabule k tábořišti
Č. 45 Jiný zákaz	Č. 67a Místní tabule (jednořádková)
Č. 46a Přikázaný směr jízdy	Č. 67b Místní tabule (dvouřádková)
Č. 46b Přikázaný směr jízdy	Č. 68 Číslo silnice
Č. 46c Přikázaný směr jízdy	Č. 69 Dálková silnice pro mezinárodní provoz
Č. 47 Kruhový objezd (s předností v jízdě)	Č. 70 Směrová tabule pro vyznačení objížďky v jejím průběhu
Č. 48 Stezka pro cyklisty	Č. 71 Tabule pro vyznačení objížďky
Č. 49 Nejnižší dovolená rychlost	
Č. 50 Konec nejnižší dovolené rychlosti	
Č. 51 Jiný příkaz	

C. Značky vyjadřující dopravní informace

- Č. 52a Parkoviště
- Č. 52b Parkoviště časově omezené
- Č. 52c Parkoviště vyhrazené pro autodrožky
- Č. 53 Nemocnice
- Č. 54 Stanice první pomoci
- Č. 55 Správkárna
- Č. 56 Telefon
- Č. 57 Čerpací stanice
- Č. 58 Silnice s předností v jízdě
- Č. 59 Konec silnice s předností v jízdě
- Č. 60 Jednosměrný provoz

II. Dopravní značky na vozovce a součástech silnice (vodorovné)

1. Podélná čára souvislá
2. Podélná čára přerušovaná
3. Podélná čára souvislá doplněná čarou přerušovanou
4. Příčná čára souvislá (stopčára)
5. Příčné čáry přerušované vyznačující přechod pro chodce
6. Podélné čáry typu „zebra“ vyznačující přechod pro chodce
7. Šikmé rovnoběžné čáry
8. Parkoviště
9. Šípky
10. Nápis na vozovce